

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

www.eufunds.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика“ 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Проект: K-02-18/09.01.2013 г. (BG161PO003-2.4.01-0029-C0001), „Укрепване на административното тяло и популяризиране на „Средногорие Мед Индустрислен Кълстър“ се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез „Европейски фонд за регионално развитие“ и от националния бюджет на Република България.

Операция 2.4.1: Насърчаване на бизнес кооперирането и кълстърите

Shared Values

Споделени ценности

списание за индустрия, кълстъри
и конкурентоспособност

24

**ПРОФ. Д-Р
ЛЮБЕН ТОТЕВ,
РЕКТОР НА МИННО-
ГЕОЛОЖКИЯ
УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. ИВАН РИЛСКИ“**

www.sredhogorie.eu
август 2014 година

ВОДЕЩА ТЕМА

**УПРАВЛЕНИЕ
НА ВЕРИГАТА
НА ДОСТАВКИ
И ЛОГИСТИКА**

© Асен Тонев

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение „Средногорие мед индустрислен кълстър“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.

Българска Федерация на Индустриалните Енергийни Консуматори

ОРГАНИЗИРА

ГОДИШЕН

РЕГИОНАЛЕН ФОРУМ

ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН

ПАЗАР,

ИНФРАСТРУКТУРА

И ЧУСЛУГИ 2014

ПАЗАРЪТ В БЪЛГАРИЯ

...10 ГОДИНИ СЛЕД ПЪРВАТА СДЕЛКА
ПО СВОБОДНО ДОГОВОРЕНИ ЦЕНИ

24 Септември, 2014

София, Хотел Шератон

БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ
НА ИНДУСТРИАЛНИТЕ
ЕНЕРГИЙНИ КОНСУМАТОРИ

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ: | emis2014.bfiec.org | events@bfiec.org |

Романтичната симбиоза и споделената логистика

Драги читатели,

Сълънчево лято е! А стълбовете на електроразпределителните мрежи са едно от най-предпочитаните места за гнездене на щъркелите. Често пъти те изграждат своите гнезда върху електрическите съоръжения, в непосредствена близост до самите проводници. Гледката на гнездата с елегантните птици е впечатляваща и радва както жителите на населените места, така и хората, пътешестващи на воля из страната. Едновременно с тази романтична симбиоза, „споделената логистика“ създава и реална опасност както за живота на птиците, така и за електрическата мрежа. Разпервайки крилата си, понякога птиците опират проводниците и предизвикват късо съединение, с което застрашават своя живот и предизвикват смущения в електрозахранването на населеното място. Това налага да се предприемат мерки за тяхното обезопасяване.

Издание на:
Сдружение „Средногорие Мед
индустриален кълстър“

 srednogorie.eu
ИНДУСТРИАЛЕН КЪЛСТЪР СРЕДНОГОРИЕ

 ул. „Проф. Боян Каменов“,
МГУ „Св. Иван Рилски“,
Ректорат, ет. 3, стая 94

Телефон: +359 88 766 0422
office@srednogorie.eu
office@publics.bg

Дата на излизане от печат:
12 Август 2014 г.

Редакционен съвет:
 Николай Минков
 Атанас Георгиев
 Снежана Георгиева
 Василена Димитрова
 Десислава Чальмова
 Людмила Златева

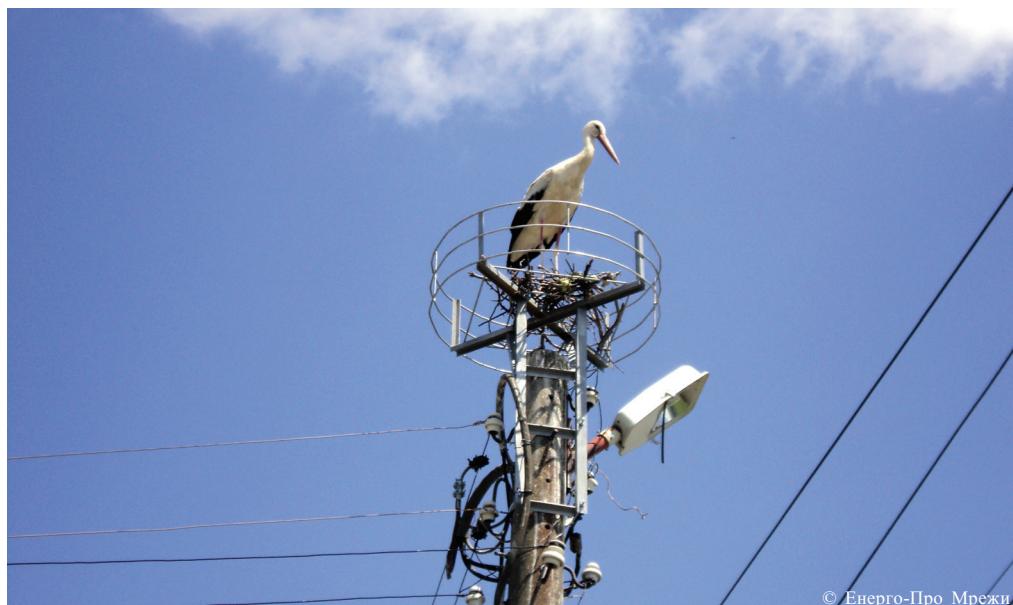
За безплатен аборнамент:
 Ева Симеонова
e.simeonova@srednogorie.eu
office@srednogorie.eu

Редакционна подготовка:
 Пъблук сървисис ООД

Дизайн и предпечат:
 Илко Десподов

Печат:

полиграфически комплекс

© Енерго-Про Мрежи

Вместо с отегчаващ ви редакционен коментар, отваряме новия брой на списание „Споделени ценности“ с тази великолепна снимка и послепис, изпратени ни от Елена Добрева от Енерго-Про Мрежи във Варна. Служители на дружеството в град Сухиндол, Великотърновско, помогнаха на щъркеловите семейства да създават свои обезопасени домове върху електроразпределителните стълбове. Водени от желанието да предпазят птиците от защтитения вид и да предотвратят аварии по електрическата мрежа, екипите на всички електроразпределителни дружества в страната поставят подходящи платформи, с които побигат гнездата на безопасно разстояние от проводниците. Така щъркелите се сдобиват с нови и по-стабилни жилища, където безопасно отглеждат своите потомства. Забелязахте ли колко много щъркeli гнездят у нас тази година?

Хубаво лято и приятно четене!

Николай МИНКОВ
Индустриален Кълстър Средногорие

Съдържание

НОВИНИ

АУРУБИС БЪЛГАРИЯ СТАБИЛНО ОСТАВА В ТОП 3 НА НАЙ-УСПЕШНИТЕ КОМПАНИИ В БЪЛГАРИЯ **6**

ГЕОТЕХМИН И ЕЛАЦИТЕ-МЕД ПРОДЪЛЖАВАТ РАЗВИТИЕТО НА ПРОГРАМАТА „КУЛТУРА И НАЦИОНАЛНА ИДЕНТИЧНОСТ“ **7**

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД ПОДПОМОГНА БЕДСТВАЩИТЕ ОТ НАВОДНЕНИЯТА **8**

ОСЕМ ДЕЦА НА РАБОТЕЦИ В „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД ПОЛУЧИХА ЗЛАТНИ МЕДАЛЬОНИ **9**

ЗАПОЧНА ЛЯТНАТА „СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА 2014 Г.“ НА ЕЛАЦИТЕ-МЕД **10**

ЗА ДЕСЕТИ ПОРЕДЕН ПЪТ БЕ ВРЪЧЕНА НАГРАДАТА „Д-Р ИЛКО ЕСКЕНАЗИ – БЪЛГАРИЯ И ЕС“ **11**

СЪБИТИЯ

КОНФЕРЕНЦИЯ „ИНДУСТРИЯ, ЕНЕРГЕТИКА, ОКОЛНА СРЕДА 2014“ **12**

СРЕЩА МЕЖДУ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ИНДУСТРИЯТА И БЪЛГАРСКИТЕ ЕВРОДЕПУТАТИ В ЕП **14**

ВЪЗРАЖДАНЕ НА ИНДУСТРИЯТА В БЪЛГАРИЯ **15**

ПРОВЕДЕ СЕ КРЪГЛА МАСА НА ТЕМА „ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕСТЬНОСТТА В МАЛКО НАСЕЛЕНО място“ **16**

ЛЯТНО УЧИЛИЩЕ „УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ, РЕМОНТА И ПОДДРЪЖКАТА“ **17**

ПРОЕКТЪТ „СРЕДНОГОРИЕ 2020“ – ПОЛЗИ И ПОУКИ **18**

ПОТЕЧЕ ПЪРВОТО ОЛОВО ОТ НОВИТЕ МОЩНОСТИ ПО ПРОЕКТА ТОРП НА КЦМ 2000 **19**

ИНДУСТРИАЛНО ВЪЗРАЖДАНЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА БЪЛГАРИЯ **20**

СПОДЕЛЕНИ ЦЕННОСТИ

МИНЕРАЛЕН ИЗВОР СОЛЕНАТА ВОДА **21**

6

12

19

22

28

ПРЕДСТАВЯНЕОБЩИНА ПИРДОП **22****ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА**

ПРОФ. Д-Р ЛЮБЕН ТОТЕВ,
МГУ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“: С ПАРТНЬОРите
от добивната индустрия разбрахме,
че заедно можем повече **24**

НИКОЛАЙ НЕДЕЛЧЕВ, АУРУБИС: Работим
с университетите по задачи с реално
приложение **28**

ПАВЕЛ ХОЛНИЧКИ-СЗУЛК, AIG:
корпоративната социална
отговорност има съществен елемент,
насочен към устойчивото развитие **32**

**УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА
НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА**

ИВАН ВУТОВ, ГЕОТРЕЙДИНГ: ИМАМЕ ОПИТ
в работата с минната, строителната и
пътно-строителната индустрия **36**

МАРГАРИТА СИЛЯНОВА, ДЪНДИ ПРЕШЪС
МЕТАЛС ЧЕЛОПЕЧ: ОПТИМИЗИРАНЕ НА
складовите запаси с цел намаляване
на оборотния капитал **38**

УПРАВЛЕНИЕ НА ДОСТАВКИТЕ И
ЛОГИСТИКАТА в „АУРУБИС БЪЛГАРИЯ“ **40**

ЛЮБОМИР ГАРЧЕВ, ДИ БИ ШЕНКЕР
РЕЙЛ БЪЛГАРИЯ: ТЪРСИМ НАЙ-НАДЕЖДНИЯ
И ИЗГОДЕН ТРАНСПОРТ **42**

МИРОСЛАВ СТЕФАНОВ, ОВЕРГАЗ
СИ ЕН ДЖИ: ХАРАКТЕРНИ ЧЕРТИ
И ОСОБЕНОСТИ НА ЛОГИСТИКАТА
ВЪВ ФАСИЛИТИ МЕНИДЖМЪНТА **44**

ПЕТЪР КОВАЧЕВ: СПОДЕЛЕНИЯТ
АВТОМОБИЛ **48**

ПРИКАЗКА ЗА КОНИ И КАРУЦАТА
В ЕНЕРГИЙНАТА ВЕРИГА **50**

АНАЛИЗИ

ДОЦ. Д-Р АЛЕКСАНДЪР САРАФОВ:
ГЕОГРАФСКИ ПОРТРЕТ НА КЛЪСТЕР
СРЕДНОГОРИЕ **52**

40

48

22

24

36

36

36

36

36

52

52

НОВИНИ

Аурубис България стабилно остава в ТОП 3 на най-успешните компании в България

В сектор „Метали“ компанията остава безспорен лидер, което е доказателство, че фирмата е сред най-успешните и продължава традицията да е неизменно в челото на класацията

Aурубис България за пореден път доказва, че е сред най-стабилно развиващите се компании у нас. За трета поредна година в ежегодната класация на В. „Капитал“ за най-успешните фирми в България по финансово показватели компанията заема 2-ро място в общата класация. В сектор „Метали“ компанията остава безспорен лидер, което е доказателство, че фирмата е сред най-успешните и продължава традицията да е неизменно в челото на класацията.

Отличието бе връчено на генералния секретар Георги Николов от председателя на Конфедерацията на работодателите

и индустриалците в България Огнян Донев в рамките на специална церемония, състояла се в резиденция „Лозенец“ на 2 юни.

**Компанията заема
2-ро място в
общата класация**

„Успехът за Аурубис България е възможен благодарение на отговорната и професионална работа на целия екип и тази награда е за всеки един от нас!“, заявяват от компанията в своето официално съобщение за събитието.

Геотехмин и Елациите-Meg продължават развитието на програмата „Култура и национална идентичност“

Инициативата е част от политиката по Корпоративна социална отговорност на двете дружества

© Геотехмин

В края на май 2014 г. Геотехмин и Елациите-Meg проведоха поредното мероприятие, включено в програмата „Култура и национална идентичност“, която е елемент от Корпоративната социална отговорност на двете дружества в областите знание, образование и опазване на културно-историческото наследство.

Програмата е насочена към младото поколение на Емрополе, Мирково, Златица, Коньки, Пирдоп, Чавдар, Челопеч,

Тази година програмата се провежда за трети път

Антон, Петрич, Църквище, Душанци, Карлиево, Смолско, Буново, Каменица и Лопян. Тази година тя се провежда за трети път.

Събитието се състоя в Мирково и Емрополе и бе уважено от представители на местната власт от региона, директори на учебни заведения, служители на Геотехмин и Елациите-Meg, жители на общините в Средногорието, както и медии. Специално участие взеха и известни художници, публицисти и поети. През събитията, по традиция дружествата дариха художествена и историческа литература на училища и читалища в Емрополе и Средногорието с цел подпомагане на възпитанието на младите в уважение към книгата и духовните ценности.

НОВИНИ

„Асарел-Медем“ АД подпомогна бедствищите от наводненията

По обявените гарителски сметки бяха преведени 10 000 лв., а допълнително своя принос дадоха синдикалните организации, стотици мениджъри, работници и служители, подкрепили инициативата с sms-и и лични дарения

Aсарел-Медем“ АД подпомогна бедствищите в регионите на Варна, Добрич и Велико Търново, пострадали по време на наводненията след 19 юни. Чрез фондация „Асарел“, дружеството се включи в кампанията „Заедно в бедствието“, организирана от Нова телевизия, Български гарителски форум и Фондация „Помощ за благотворителността в България“.

По обявените гарителски сметки бяха преведени 10 000 лв., а допълнително

но своя принос дадоха синдикалните организации, стотици мениджъри, работници и служители, подкрепили инициатива с sms-и и лични дарения.

Освен паричното дарение, чрез общинската структура на Българския червен кръст и регионалната инициатива на г-жа Дима Попова, дружеството изпрати към бедствищите райони микробус, на това врен с одеала, възглавници, спално бельо, шуби, ризи, шапки и други вещи от първа необходимост.

© ДНСК

Осем деца на работещи в „Асарел-Медем“ АД получиха златни медальони

По този начин в навечерието на 50-годишния юбилей на компанията бе възродена една фирмена традиция

Деца от осем семей-
ствата на работещи в
„Асарел-Медем“ АД по-
лучиха подаръци от компания-
та. Това стана на церемония, кое-
то се провежда на 25 юни в Дома
на миньора Хотел&СПА „Камен-
град“. За всяко бебе бе подгот-
вено уникално златно бижу с те-
гло около 7 грама. Това е индиви-
дуално изработен медальон от па-
нагюрския ювелир Николай Семов.
На всеки един са изписани името и
годината на раждането на дете-
то, с цирконий са обозначени мате-
ри и месецът, а стрелки показват
дори точния час на раждането.

**Медальоните бяха връче-
ни лично от Председателя
на надзорния съвет на „Аса-
рел-Медем“ АД проф. д-р Лъчезар
Цоцорков, който пожела на вся-
ко едно от децата да расте здра-
во и щастливо, да разбира родите-
лиите си, да бъде добър и уважа-
ван човек, който да ценя корени-
те си, да твори добро и да по-
стига мечтите си в „Асарел-Ме-
дем“ и община Панагюрище.**

**По този начин в навечери-
ето на 50-годишния юби-
лей на компанията** бе възроде-
на една фирмена традиция, спо-

ред която новородените деца
на асарелци получават гар, кой-
то да им носи здраве и късмет.

**От началото на 2014 годи-
на до края на май в семействата на колеги от „Аса-
рел-Медем“ АД се родиха осем
дечица, които получиха оригинал-
ния гар. Техните имена са Станислав Людмилов Георгиев, Ане-
лия Динкова Аланджийска, Никол Иванова Чопаринова, Ралица Цветанова Ракова, Цветяна Иванова Джубелиева, Ивайло Ивайл-
лов Петров, Михаела Пенкова Па-
лашева и Рад Петров Геров.**

НОВИНИ

© Иван Иванов, в-к „Регион“

Започна лятната „Стажантска програма 2014 г.“ на Елациите-Мег

В периода от юли до септември 30 студенти ще бъдат на стаж в предприятието

На 1 юли стартира лятната „Стажантска програма 2014 г.“ на „Елациите-Мег АД“. Стажантската програма се провежда от 2011 г. и е част от политиката на дружеството за подпомагане на професионалната реализация на младите хора и активното сътрудничество на бизнеса и образователните институции.

Стажантите придобиват опит на територията на Рудодобивен комплекс – гр. Емрополе и Обогатителен комплекс – с. Мирково, Софийска област, в периода от юли до септември.

От Всички кандидати след подбор по документи и интервюта са избрани 30 студенти от различни Висши учебни заведения – МГУ, ТУ, УНСС, УАСГ, ВСУ „Л. Каравелов“, СА „Д. Ценоев“, Русенски университет „А. Кънчев“. Всеки стажант има определен от ръководството на предприятието личен наставник. Тази година

Стажантска програма 2014 в Геотехмин ООД – тази година 14 стажанти са разпределени за едномесечен платен стаж на различни обекти и в офиса на дружеството.

© Геотехмин

стажантът има в Генерална дирекция „Производство и околна среда“, дирекция „Проекти и инвестиции“, дирекция „Човешки ресурси“. Студентите имат възможност да приложат наученото в университетите на място в реалното производство, да напроявят практиче-

ски знания. При добро представяне и заявяване на задълбочени знания в своята област могат да разчитат на дългосрочно сътрудничество и възможност за реализация в едно от най-големите и проспериращи предприятия в минната индустрия на страната.

За десети пореден път бе Връчена наградата „Д-р Илко Ескенази – България и ЕС“

Изпълнителният директор на БФИЕК с първа награда в областта на икономическите науки

© Publics.bg

На 18-ти юни Домът на Европа в София бе домакин на тържественото връчване на наградата „Д-р Илко Ескенази – България и Европейски съюз“ в областта на право и икономика за 2014 г. Първата награда в сферата на икономическите науки бе присъдена на г-н Константин Делисивков, изпълнителен директор на Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК) и докторант в Камегра „Икономика и управление по отрасли“ към Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Г-н Делисивков получи наградата си за разработка на тема „Икономически модели за стимулиране на интеграцията на електроенергията от възобновяеми енергийни източни-

ци“ от президент на Република България г-н Росен Плевнелиев.

В областта на правото, награда бе присъдена на Венета Гайдарджиева за нейния труд, озаглавен „Проблеми на прилагането на правото на ЕС в Република България“.

По думите на президента Росен Плевнелиев, разработ-

ките, които са били отличени в конкурса, ще бъдат от полза не само за младите хора в България, но и ще допринесат за по- успешното и качествено интегриране на страната ни в ЕС.

Организатори на конкурса са Фондация „Св. Св. Кирил и Методий“ и Мемориален фонд „Д-р Илко Ескенази“ с цел уважение към приноса на г-р Илко Ескенази в теоретически, законодателен и практически план в процеса на присъединяване на България към ЕС.

Наградите „Д-р Илко Ескенази – България и Европейски съюз“ се връчват за десета поредна година и се присъждат на успели млади българи, които продължават делото на г-р Ескенази в посока интегрирането на България като една успешна европейска страна.

Отличените текстове ще допринесат за интегрирането на България в ЕС

Събития

Конференция „Индустрия, Енергетика, Околна среда 2014“

По време на събитието бяха разгледани политиките, които се прилагат както в областта на индустриалния и енергийния сектор, така и за управлението и опазването на околната среда

© Асен Тонев

На 12 юни 2014 г. в Хотел Хилтън София се състоя Конференция „Индустрия, Енергетика, Околна среда 2014“. В центъра на вниманието бе поставен Дебатът за българската реиндустриализация. Организатор на събитието бе Индустриски Кълстър Средногорие, а генерален партньор – ЧЕЗ Трейд България. Конференцията се осъществи в партньорство с Ей Ай Джи и Геострой, както и с подкрепата на Асарел-Медем АД. Медийни партньори на форума бяха България он Ер, БТА, БНР, B2B Magazine и Publics.bg.

По време на конференцията бяха разгледани политиките, които се прилагат както в областта на индустриалния и енергийния сектор, така и за управлението и опазването на околната среда. Внимание бе обрнато и на специфичните изисквания, налагани от законодателството, както и на характеристиките на пазарите, в които се развиват тези ключови фактори на съвременното общество. Не бяха подминати и предизвикателствата, които стоят пред тях.

На събитието присъстваха представители на бизнеса,

вържавните институции, академичните среди, неправителствени организации, както и медии. Конференцията протече в три сесии, в които беше представен погледът на водещи български и чуждестранни експерти върху процесите, които промичат в областта на индустрията, енергетиката и околната среда.

Официалното откриване на конференцията бе уважено от г-н Атанас Костадинов – Зам.-министр по околната среда и водите, г-н Николай Налбантов – Директор „Енергийни стратегии

и политики за устойчиво енергийно развитие" на МИЕ, г-н Владимир Дичев – Изпълнителен директор на ЧЕЗ Трейд България, г-н Доминик Хамерс – Изпълнителен директор на Геотехмин, г-н Цветан Симеонов – Председател на БТПП, г-н Илия Левков – Председател на УС на Асоциация на бизнес кълстерите, както и от г-н Николай Минков – Изпълнителен директор на Индустриски Кълстер Средногорие.

Първата сесия на конференцията разглежда политики в областта на индустрията, енергетиката и околната среда. Политиките и нормативната база за секторите на околната среда и индустрията бяха илюстрирани от г-жа Елица Гочева, Държавен експерт, Дирекция „Политика по изменение на климата“, МОСВ. От името на ДКЕВР, г-н Мартин Тафров представи регулатормата рамка и цените на различните производители през новия период. Г-н Владимир Дичев от ЧЕЗ Трейд България изтъкна актуалните предизвикателства пред сектор Електроенергетика, както и данни за участието на бизнеса в либерализирания сегмент на пазара. Николай Патев, Специалист в отдел „Управление на проекти“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД, посочи проектите за развитие на газопреносната мрежа към потребители в страната, включително към региона на Средногорието. Модератор на панела бе докт. г-р Павел

Павлов, зам.-директор на МГУ „Св. Иван Рилски“.

Втората сесия започна с презентация на г-н Павел Холнички-Сзулк, Регионален менеджър на AIG, който обрисува решението на компанията за управление на рисковете за околната среда. Останалите лекции от втория панел на конференцията с модератор изпълнителния директор на БФИЕК г-н Константин Делисивков бяха посветени изцяло на енергийния сектор.

Г-жа Иванка Диловска, Председател на УС в Института за енергийен менеджмент, представи предизвикателствата на нисковъглеродното енергийно развитие в национален и европейски мащаб. Атанас Георгиев, преподавател в Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и гл.ректор на списание Ютилитис, анализира причините за забавянето на електроенергийната борса в България, както и положителните ефекти от наличието на борса в съседна Румъния.

Гледната точка на ЕСО ЕАД за развитието на електроенергийния пазар, както и за наблюдането на участници в либерализирания сегмент, бе представена от г-н Никола Габровски, „Аналитик – проучване на пазари“ в управление „Електроенергийен пазар“. Веднага след този панел, участниците в конференцията имаха възможност

да участват в демонстрационно пътуване с електробус от най-ново поколение.

Третата сесия на конференцията, с модератор Десислава Чалъмова, Асоцииран директор на Индустриски Кълстер Средногорие, бе насочена към значението, което опазването на околната среда има за осигуряване на индустриския стабилност. Постиженията на бизнеса бяха обрисувани от Ваня Кацарска, представител на Геострой АД и от Боян Рашев, Управляващ партньор в Denkstatt. Валери Серафимов, Директор в ИАОС, посочи дейностите по мониторинг на качеството на атмосферния въздух и контрола на емисии на вредни вещества, а Анатолий Ангелов, Ръководител Камера „Инженерна геоекология“ в МГУ „Св. Иван Рилски“ представи инициативно решение за приложение на биологични горивни елементи при пречистяване на отпадъчни води и паралелен добив на енергия.

По Всеобщото мнение на участниците, конференция „Индустрия, Енергетика и Околна среда 2014“ успя да постигне заложените си цели и да се преъвърне в платформа за представяне на национални политики в областта на енергетиката и околната среда, регулирането на пазара на енергия, успешно приложението на технологични решения, както и добри практики от индустриския сектор.

© Асен Тонев

Събития

© Българска минно-геологичка камара

Среща между представители на индустрията и българските евродепутати в ЕП

По време на срещата бяха дефинирани ключови нища на взаимодействие между политиката и бизнеса

H а 11.07.2014 г. представители на родната индустрия се срещнаха с българските депутати в Европейския парламент. Събитието се провежда в Дом на Европа в гр. София и бе организирано от Българската асоциация на металургичната индустрия (БАМИ), Българската минно-геологичка камара (БМГК), Българската камара на химическата промишленост (БХХП) и Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК).

По време на срещата бяха обсъдени предизвикателствата, стоящи пред българската икономика в динамично развиващата се световна бизнес среда. Обърнато бе внимание на мерките, които могат да бъдат пред предприети в посока тяхното посрещане и начините, по които българските евродепутати могат да съдействат за тяхната реализация.

Срещата бе ползотворна и предложи градивна дискусия, в която бяха посочени основните проблеми и предизвикателства

Акцент беше поставен върху факта, че политиките на ЕК и ЕП по отношение на енергетиката, опазването на околната среда и бизнес-климатата, както и преодоляването на проблемите, които съществуват в тях, се прилагат спрямо всички страни-членки на ЕС. България, като страна с по-слабо развита икономика спрямо останалите в съюза, често търпи негативното влияние на тези политики, което води до намаляване на конкурентоспособността на производителите.

Участниците в събитието дефинираха ключови нища на взаимодействие с депутатите от ЕП, благодарение на които те да организират работата си в полза на българската икономика:

- Своевременно запознаване на българските депутати в ЕП със становищата на страната и бизнеса при решаването конкретни

тен проблем, за да могат да взимат информирано решение при гласуване;

- Лобиране пред депутати от други страни за подкрепа при гласуване в ЕП, които да съответстват на българската позиция и да защитават националните интереси;
- Внасяне на поправки в проекти на документи, с цел подкрепа за запазване и развитие на българската промишленост.

По мнение на присъстващи, срещата бе ползотворна и предложи градивна дискусия, в която бяха посочени основните проблеми и съществените предизвикателства, с които българският бизнес трябва да се справи, за да се развива успешно и сигурно както на национално, така и на европейско ниво. Постигнато бе съгласие и за разширяване на контакти и организация на бъдещи срещи.

Възраждане на индустрията в България

На кръглата маса бяха представени резултати от съвместен проект

На 18 юли 2014 г. се провежда кръгла маса, която представи основните резултати от разработка на тема „Възраждане на индустрията в България“. На събитието присъстваха представители на КНСБ, БСК, АИКБ, БТПП, членове на браншовите камари на работодателите, представители на министерства и на политически партии, членове на научните среди и медиите. Проектът „Възраждане на индустрията в България“ стартира по инициатива на КНСБ и се реализира в партньорство с националните работодателски организации и с представители на научните среди. По думите на президента на КНСБ Пламен Димитров, държавата, бизнесът и синдикатите носят съвместна отговорност за възстановяването на индустрията.

В разработката е изтъкнато мнението, че състоянието на българската индустрия е незадоволително, като е наложително да бъдат предприети реформи. Основните изводи и препоръки от анализа сочат, че един от възможните изходи от ситуацията е разработването на Национална програма за индустриална симбиоза в разработващата промишленост, която ще позволи отпадните продукти от гадено производство да бъдат използвани като суровина при производството на друг продукт.

Ключова възможност за промяна на индустриалния облик на страната ни е и създаването и укрепването на кълстерни, като чрез европейски фондове могат да бъдат предвидени финансови стимули и референции при разра-

От съществена важност е въвеждането на дуалната система на образование

© КНСБ

ботването на кълстерни проекти. В анализа се отбележва също така, че съществен фактор е и подобряването на електронното обслужване на бизнеса от страна на държавните и местни органи на управление, като по този начин би могла да бъде намалена финансовата и административна тежест.

По думите на Камен Колев, заместник-председател на БСК, осигуряването на политическа стабилност, предвидимост и прогнозируемост на бизнес средата се нареѓат сред най-съществените мерки за остваряването на реиндустриализацията. Доц. д-р Тодор Попов, декан на Столански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, изтъква, че ролята на държавата в този процес е да увеличи разходите за образование и наука. Индустриталното възраждане не минуемо е съпроводено и с повиша-

не на инвестициите в образование, тъй като в България те се намират на равнище два пъти по-ниско от средното за ЕС. От съществена важност е и въвеждането на дуалната система на образование, при която младите хора ще могат да развиват реални производствени умения, докато все още учат.

От своя страна КНСБ сподели виждането си, че икономическите сектори, които са с потенциал за развитие в България, са електротехниката и електрониката, химическата промишленост и пластмасите, металургията, химията, козметиката, фармацията, информационните технологии, селското стопанство, туризма, хранителната индустрия и транспорта. Според Пламен Димитров обаче, е нужно и държавата сама да определи секторите, които са приоритетни за нея, за да се постигне консенсус.

Събития

Пробоведе се кръгла маса на тема „Превенция на престъпността в малко населено място“

Целта на събитието бе обсъждането на основните проблеми, с които се сблъсква местната Влада в малките населени места

Hа 19 юни 2014 г. В гр. София се състоя кръгла маса на тема „Превенция на престъпността в малко населено място“. На събитието присъстваха представители на Асоциацията на полицейските началници (АПН), Фондация „Ханс Зайдел“, кметове на общини, членове на Сдружението на общините в България, както и на Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП), директори на областни дирекции на МВР, представители на бизнеса и неправителствени организации.

Целта на събитието бе обсъждането на основните проблеми, с които се сблъсква местната Влада в малките населени места, както и предизвикателствата, които стоят пред нея и пред жителите им, за да могат да бъдат ограничавани престъпните проявления и да се намаляват до минимум човешките и имуществени загуби. По време на кръглата маса бе представен и чуждестранният опит в

сферата на превенцията на престъпността и работата на полицията, в лицето на гости от Германия и Великобритания.

По думите на инж. Алекси Кесяков, председател на УС на Асоциацията на полицейските началници и секретар на Държавно-обществената комисия по безопасност на движение, усилията, които са насочени към ограничаване на престъпността, са съпътствани от множество и все сериозни проблеми, които до известна степен могат да бъдат ограничавани още

На събитието беше представен и опитът на други страни

в съвсем ранен стадий, стига да бъде обръщано нужното внимание гори на най-дребните нарушения. Според инж. Кесяков, страната ни може да заемства добри практики и успешни решения, които вече са прилагани на различни места по света, като всички заинтересованы страни могат да търсят заедно възможни решения на ситуацията и да предприемат съвместни инициативи.

По време на кръглата маса същите виждания по темата за ограничаването на престъпността споделиха г-н Богдан Мирчев, представител на Фондация „Ханс Зайдел“ за България, г-н Петър Паунов, кмет на община Кюстендил, г-жа Ива Стоянова, представител на ГДНП, г-жа Румяна Тозова, член на Асоциацията на разследващите магистрати, г-н Алберт Хефнер, ръководител на Полицейската инспекция на окръг Бамберг, г-н Дейвид Уолстенхолм, асоцииран член на АПН и г-н Роден Нацков, представител на МОВОТИХ-Германия.

Кръгла маса „Превенция на престъпността в малко населено място“ насочи вниманието към някои особено съществени проблеми, с които малките общини в България се сблъскват. Събитието предложи градивна дискусия, в която всички присъстващи могат да представят опита си, да изкажат притесненията си или да споделят мнението си какво трябва да бъде направено, за да се ограничат престъпните проявления и хората в малките общини да живеят по-спокойно.

© Индустриски кълстър Средногорие

Лятно училище „Управление на материалните активи, ремонта и поддръжката“

Лятно училище „Управление на материалните активи, ремонта и поддръжката“ се състоя на 24-ти и 25-ти юли в Резиденция „Средна гора“. Събитието бе организирано от Индустриски кълстър Средногорие и се осъществи с любезното домакинство на Дънди Прешъс Металс Челопеч. На събитието присъстваха г-н Николай Минков, Изпълнителен директор на Индустриски кълстър Средногорие, г-жа Лозина Алексиева, Съдружник Управленско консултиране, KPMG в България, както и г-жа Нина Благоева, Управител на NDB Ltd., дистрибутор на IBM SW за България. Лятното училище се провежда пред по-вече от тридесет представители на индустрията и бизнеса.

През първия ден на обучението бе обърнато внимание на спецификата на жизнения цикъл на активите и основните процеси, свързани с тяхното управление, които бяха представени от г-жа Лозина Алексиева. Организацията, дейностите и ролите при

Обучението представи опита на водещи специалисти, работещи модели и успешно приложени добри практики

управлението на активите, както и особеностите при планирането и бюджетирането при управлението на активите и използването на IBM Cognos TM1 бяха илюстрирани отново от г-жа Лозина Алексиева и г-жа Дарина Начева, Старши консултант, Управленско консултиране, KPMG в България.

Лятното училище продължи своята работа на следващия ден, когато г-н Никола Няголов, Старши менеджър, Управленско консултиране, KPMG в България представи пред присъстващите системата за управление на активите и поддръжката, както и добри практики от реализирани проекти. От своя страна, г-жа Карolina Ялъмова от NDB Ltd. обрисува BI решения от IBM Cognos.

Специално място бе отделено и на демонстрацията в реално време на работещи системи за управление на активите и поддръжката, осъществена от г-жа Дарина Начева и г-жа Добриела Динекова, Консултант, Управленско консултиране, KPMG в България.

Целта на лятното училище бе да представи опита на водещи специалисти в сферата на управлението на материалните активи, ремонта и поддръжката и да проследи основните етапи и специфичните изисквания при организацията на тези дейности, които са от ключово значение за успешното функциониране на всяко предприятие.

Програмата на лятното училище обхвана теоретична подготовка и практически упражнения, за да дава широк поглед както към основните изисквания в областта на управлението на активите и поддръжката, така и към актуалните промени и развитието на технологиите в сектора.

По мнение на присъстващите, Лятно училище „Управление на материалните активи, ремонта и поддръжката“ успя да постигне заложените си цели и съумя да постави добро начало за предстоящи подобни събития.

СЪБИТИЯ

Проектът „Средногорие 2020“ – ползи и поуки

Инициативата се финансира от Програмата за подкрепа на НПО в България по финансения механизъм на Европейското икономическо пространство

Едни мечтаят за миналото, други – за бъдещето. Екипът на Фондация РЕГИОН.БГ в партньорство с Индустриският кълстър Средногорие обединиха „минало-настоящебъдеще“ в Концепция за интегрирано устойчиво развитие „Средногорие 2020“. Концепцията е най-същественото резултат от проекта „Средногорие 2020“ (Граждански наблюдение на плановете за развитие на общините Пирдоп, Златица, Копривщица, Чавдар, Мирково, Челопеч и Антон в партньорство с предприятията в региона).

Проектът се финансира от Програмата за подкрепа на НПО в България по финансения механизъм на Европейското икономическо пространство със средствата от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. Оператори на програмата са Институт „Отворено общество“ и Фондация „Работилница за гражданска инициативи“.

Проектът има потенциал да съдейства за интегрираното устойчиво развитие на региона

На 18 юни в Пирдоп концепцията бе дискутирана критично и конструктивно на Кръгла маса „Устойчивото развитие на социално-икономическа зона Средногорие“. Участваха кметове на общини от района, председатели на общински съвети, представители на големите предприятия и на малкия бизнес, на местни институции и неправителствени организации. В дискусията се включиха кметовете на Пирдоп и Чавдар Цанко Цанов и Пенчо Геров, изпълнителният директор на Индустриският кълстър Средногорие инж. Николай Минков. Презентации по отделните теми на концепцията направиха проф. Иван Брешков, арх. Стойчо Момев и инж. Десислава Чалъмова. Те анализираха основния проблем – липсата единна Визия за комплексно, балансирано, устойчиво планиране и развитие на общините от Средногорието като единна социално-икономическа зона. Възможното ре-

шение на този проблем е Концепцията „Средногорие 2020“ чрез нов модел на партньорство между публичните власти, бизнеса и гражданските организации за реализация на местно и регионално ниво на кохезионната политика на ЕС за периода 2014-2020 г.

Резултатите от специалното анкетно проучване за установяване оценката на целевите групи за резултатите на проекта, както и за идентифициране на предизвикателствата пред устойчивото развитие на социално-икономическа зона „Средногорие“ показват, че проектът „Средногорие 2020“ е полезен и с потенциал да съдейства за интегрираното устойчиво развитие на региона.

**Христо КОВАЧЕВ,
Председател на Фондация
РЕГИОН.БГ**

Потече първото олово от новите мощности по проекта ТОРП на КЦМ 2000

Технологична новост е подаването на газове от пещта към Инсталацията за очистка и производство на сярна киселина

На 15 юли 2014 г. стартираха задължителните горещи преби в Ново оловно производство (НОП) на КЦМ 2000 и към 20.00 ч. потече първият разтопен метал.

Технологичните газове от пещта бяха подадени към Инсталацията за очистка и производство на сярна киселина, като по този начин

чин се гарантира пълното спазване на екологичните норми.

Технологична новост е подаването на газове от пещта към Инсталацията за очистка и производство на сярна киселина, като по този начин се осигурява гарантирана пълно спазване на екологичните норми.

НОП е част от мерките на

КЦМ 2000, насочени към повишаване нивото на съотвествствие със световните стандарти за безопасни и здравословни условия на труд, към подобряване на енергийната ефективност и, не на последно място, към подобряване на финансовите резултати.

Компанията инвестира в реализацията на проекта „Технологично обновяване и разширяване на производството“ над 200 млн. лв. Това е най-голямата инвестиция в историята на бранда. Очаква се към края на септември тази година да бъдат постигнати гаранционните качествени показатели и проектния капацитет на произвежданото олово.

 Събития

© KNCSB

Индустриално Възраждане на селските райони на България

Секторната разработка е част от националния проект на КНСБ за Възраждане на индустрията в България

Промяната на тенденцията за обезлюяване на селските райони, превръщането им в притегателен център за младите хора и съживяването на селската икономика чрез създаване на нови и конкурентни работни места е постижимо начинание. Това бяха основните акценти от провелата се на 22 юли 2014 г. среща в централата на КНСБ. На форума бе обсъдена секторната разработка „Индустриално Възраждане на селските райони на България“, осъществена от Федерацията на независимите синдикати от земеделието (ФНЗЗ) и браншови организации от сектора.

В разработката е изведено мнението, че настоящото състояние на селските райони у нас до голяма степен се дължи на неправилно провеждана политика и на сериозната степен на индустриализация на тези райони в периода на преход към пазарна икономика.

Анализът разглежда и Възможни начини, благодарение на които да бъде променено негативното състояние, в което се намират селските райони. Посочени са конкретни мерки, които да се прилагат в краткосрочен и средносрочен план, с оглед постигането на стабилен растеж, повишаване на заетостта и нарастване на доходите.

Президентът на КНСБ г-н Пламен Димитров изтъква, че Общата селскостопанска политика, която се реализира в България, трябва да следва принципите на равенство в обществото и да допринася за социалната независимост на работещите в сектора. Важни нейни компоненти са създаването на благоприятни условия за привличане на млади земеделски производители, наличието на по-умели средства за управление на кризисни ситуации и инвестиране на допълнителни средства в научни изследвания и инновации.

Анализът извежда три ключови стъпки, които ще спомогнат за преодоляване на настоя-

щето негативно състояние на селската икономика, а именно:

- стимулиране на нов тип производство на първични продукти чрез култивирането на някои нови растителни видове;
- добавяне на стойност към местното производство, чрез по-пълно оползотворяване на сировините и ресурсите на базата на реиндустриализация на селската икономика, което ще доведе до производството на иновативни крайни продукти и по-високи нива на заетост в селските райони;
- обвързване на селската икономика с развитието на туризма в селските райони.

Според секторната разработка „Индустриално Възраждане на селските райони на България, промяната на стапките в тези райони може да се случи, но за целта е необходима целенасочена политика, която да въвлича всички заинтересованни страни и да се обуславя както от природните гадености на страната, така и от възможностите за финансиране по различни европейски програми.

Минерален извор Солената Вода

Това, което прави мястото по-специално, е делото на г-н Веселин Кълвачев, който е посветил усилия, време и средства върху превърщането му в притегателно кътче за посещения и отиди

© Веселин Кълвачев

Mинерален извор Солената Вода извира в най-югоизточната част на Сакар планина, на самата граница на България с Турция и се влива в р. Тунджа, която приема водата му преди да напусне пределите на страната ни. Изворът има координати 41 56 07 СШ / 26 33 15 ИД и се намира в гранична зона, която е генонощно охранявана от гранична полиция, което вероятно е една от причините изворът да е не е много известен.

Това, което прави мястото по-специално, е делото на г-н Веселин Кълвачев – един обикновен българин, който е посветил усилия, време и средства върху превърщането на минерален извор „Солената Вода“ в притегателно кътче за посещения и отиди.

Г-н Кълвачев научава за съществуването на извора през 1986 г., когато подготвя своята дипломна работа, посветена на Сакар планина, а първото му посещение е през 2011 г., когато се отправя на туристическа обиколка и намира местоположението на извора. Там има каменни останки от издигнат някога па-

**Камбаната
в параклиса е гарена
от родолюбиви
българи**

раклис. Малко по-късно г-н Кълвачев стига до извода, че мястото трябва да бъде възродено. За тази цел, с подкрепата на свои близки и приятели, г-н Кълвачев започва строежа на параклис, който е наречен „Св. Безсребърници и лечители Козма и Дамян“, заради лековитата вода на извора.

На 01.07.2012 г., когато е празникът на „Светите Безсребърници и лечители Козма и Дамян“, параклисът е осветен в присъствието на много жители от близките до извора села. През 2013 г. г-н Кълвачев и неговите съмишленци изграждат малък за- слон, където хората, които посещават извора и параклиса, да си почиват. В последствие е издигната и малка камбанария, в която е поставена камбана, гарена от родолюбиви българи.

Подкрепа на г-н Кълвачев са оказали доц. Даниела Златунова, доц. Марин Русев, доц. Антон Филипов и други преподаватели от Геолого-Географския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Надеждата на г-н Кълвачев е с течение на времето все повече хора да започнат да посещават извора и да се разват на красотата на природата и на спокойствието, което мястото предлага. Всеки от нас би могъл да посети минерален извор „Солената Вода“ или да помогне делото на г-н Кълвачев, както намери за добре. Предстои да бъде направен и пълен анализ на водата от специалисти, които да се изкажат за нейните целебни свойства.

ПРЕДСТАВЯНИЕ

© Община Пирдоп

Община Пирдоп

През последните три години бяха реализирани над 60 проекта за над 70 млн. лв.

**т незапомнени
времена е бро-
дил човек по зе-
мята на днешна-
та пирдопска об-
щина.**

Останки от селища от неолитната епоха, над 180 тракийски могили и могилни некрополи в землището ѝ са трайните свидетелства на Високата материалина и духовна култура на този народ. Великолепен паметник от края на Античността и началото на Средновековието е раннохристиянската Еленска базилика, укрепена по-късно, за да се предпази храмът и да служи на хората векове наред. Следи от битата на населението, обитавало този район, има и от периода X – XIV в.

От началото на османското Владичество та до днес Пирдоп е стожер на българщината в този край. И в трудните времена

за народа ни е бил най-голямото селище, заето само от българско население. Десетки поколения от жителите му ревностно са отстоявали и развивали своите традиции, език, култура и национални достижения. По улиците му са крачили наследници на старата българска аристократия, харамии и бунтовници, участници във Второто Търновско Въстание от 1686 г., книжовници и просветители, хилендарски и рилски таксидиоти, носещи в дисагите си книги за славното минало и величието на gegume. Пирдопчани са едни от първите в родната земя, които в годините на Възраждането създават свое общинско училище, а в старата църква – вече 195-годишна, разва с блясъка си Великолепният позлатен иконостас. В продължение на повече от 5 десетилетия в политическия и обществен живот на страната се вписва името и делото на

един пирдопчанин – писателят Тодор Владиков – патрон на единствено в България училище-паметник и на майските културни празници в родния си град – "Владко-ви дни".

**В съвременната си исто-
рия Пирдоп е известен ка-
то „Мегната столица на Бъл-
гария“** с пуснатия в експлоатация през 1958 г. медобобищен завод. Приготвиран през 1997 г., днес „Аурубис България“ е лидер на отрасъла в националната икономика, втори в страната по финансови резултати. Вече три години поред, най-голям завод от Групата Аурубис-Германия и безспорен авторитет в производството на аносна и катодна мес в Югоизточна Европа. В града има фирми за ремонт на тежко металургично и рудодобивно оборудване, по-деление на НЕК, множество малки

частни гружества, ориентирани в областта на текстилната и хранителната промишленост, дървообработването и строителството, хотелиерството, ресторантърството и развлекателния бизнес. С добри позиции в града е застрахователното дело, а свои клонове и офиси поддържат пет от най-големите банки у нас.

Перспективи има и за развитието на селското стопанство. Двете земеделски кооперации са отдали масивите си под аренда и сега хиляди декари са заети от зърнени култури. Дърводобивът от общинския и държавния горски фонд е основна дейност на общинското звено „Гора“, местно лесничество и няколко частни фирми.

През последните три години бяха реализирани над 90% от проекта по национални и ев-

75%
от канализационната мрежа и 50% от водопроводната мрежа в града са подменени по европейски проект

© Община Пирдоп

© Община Пирдоп

ропейски програми. Повече от 70 млн. лв. са вложението среѓства по тях и от групата на малките териториално-административни единици в страната, община Пирдоп е на първо място по относителен дял на усвояване на европейски пари на глава от населението. Особено важно за повишаване качеството, срдата и условията на живот е изпълнението на двата интегрирани водни проекти в с. Душанци (11 896 080 лв.) и гр. Пирдоп (44 227 228 лв.). Чрез тях бяха реконструирани в съставното селище напълно, а в града – на 75% канализационната и на 50% водопроводната мрежа. В момента се подготвя работен проект и за реконструкцията на останалата част. Заедно с това, като съпътстващи проекти бяха изградени две пречистителни станции за отпадъчни води по съвременни и модерни технологии. И сега заустяваните в екстремените водоприемници пречистени води са с чистота от 99%.

Реализиран бе проект за обновление на градския парк (1 654 800 лв.) и той бе превърнат в многофункционално място за отмора на възрастното население, за игри и забавления за децата. Приключено бе по трансграничният проект между общините Пирдоп и Владичин хан, Сърбия, обновление на централната част на село Душанци (782 000 лв.). Извърши се укрепването на бреговете на реките в общината. Усвоени бяха над 762 000 лв. за насърчаване и развитие на туризма. Направи се саниране за повишаване на енергийната ефективност на сградата на пирдопската гимназия, предстои същото да се изпълни за НУ „Тодор Влайков“ и двете читалища – „Напредък“ в гр. Пирдоп и „Светлина“ – в с. Душанци. В момента се работи по изпълнението на европейски проект за обновяване на сградата на общинската администрация.

Съвместно с „Аурубис България“ са изградени трапезария за възпитаниците на началното училище, ремонт и разширение на пенсионерския клуб, създаване на спортен комплекс с мини футболно игрище, волейболна площадка,

ка, както и на тенис корт с изкуствено покритие. Реализирани успешно бяха проекти за адаптиране и социализация на хората с увреждания и за трудинка заетост на трайно безработни лица. С подкрепата на компанията и предприятието „Елацитче Мед“ и „Дънги Прешъс Металс Челопеч“, и на османалите общини от региона се правят решителни стъпки за преодоляване на финансите затруднения и повишаване на капацитета от предоставяни здравни услуги на „МБАЛ – Пирдоп“ АД.

Изключително добре местната власт работи и с неправителствената благотворителна организация Ромари клуб – Пирдоп. Съвместно бяха реализирани няколко проекта – възстановяване на парк „Дружба“, екопътека „Джидижийското кладенче“, ремонт на музей „Луканова къща“. Общината и ромариците обединиха усилията си и по изключително належащия за спасяване на културно-историческото наследство в общината проект – изготвянето на пълна работна документация за реставрация, консервация и социализация на археологически и исторически обекти „Еленската базилика“. Концепцията и плановете предвиждат възстановяване до съществуващото преди години състояние на най-известния и представителен в региона паметник от Раннохристиянската епоха. Аедновременно с това – и изграждане на прилежаща около него среда за превърщането му в атрактивен туристически обект, с музейна експозиция и възможности за провеждане на театрални, концертни и други прояви на открыто. Проектът е разделен на модули, подходящи за кандидатстване по различни програми и е на обща стойност над 13 800 000 лв.

Заради всичко това и още много други приносни дела, личности и събития от по-стара и най-новата си история, Пирдоп е увостоен със статут на град с висок престиж и принос за авторитета на България и обявен за селище с уникално историческо и културно наследство.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

С партньорите от добивната индустрия разбрахме, че заедно можем повече

проф. д-р Любен Томев, Ректор на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“

Y

Важаємо проф. Томев, якви инициатори и новости предвижда Минно-геоложкият университет „Св. Иван Рилски“ през новата учебна година?

Новата

учебна година ще започне на 8 септември. Както всяка нова учебна година, и сега ще предложим и нещо ново. Тази година сме предвидели да започнем обучение по две нови магистърски програми, а в бакалавърските нямаме промени.

Планира ли се провеждането на нови партньорски учебни програми с бизнеса?

Винаги планираме и осъществяваме такива съвместни дейности. Нашият университет е съмнение, който може да най-тесни контакти с бизнеса и това е така от години. Ние сме единственият университет, който подготвя кадри за българската добивна индустрия. То-ва предопределя и нашите контакти с добивните компании, а и с други разбира се, които ползват наши кадри.

Имате ли чуждестранни студенти във Вашия университет и съответно – Ваши студенти, които отиват в други държави на разменни начала?

Да, имаме чуждестранни студенти, макар и не много – от

Молдова, Македония, Сърбия и Черна гора, Турция, Полша и др. За тази учебна година ще запишем още 8 човека. Очакваме да имаме студенти и от Монголия, както беше преди 90-те години на миналия век.

Имаме традиционно от дълги години обмен на наши студенти по програма Еразъм – с Русия, с Германия, с Университета в Льобен – Австрия, с Полша – Krakowската минна академия, с Португалия, Гърция, Румъния, Испания и др. От тези страни също идват студенти при нас. Контактите ни с други университети са на добро ниво, бих казал над средното за България.

Какви са приносът и ролята на настоятелството на МГУ „Св. Иван Рилски“ за неговото развитие?

В нашето настоятелство са едни от най-успешните и най-известни български бизнесмени от добивната индустрия. Многоократно съм казвал, че именно добивната индустрия е гърбнак на българската иконо-

мика. В нашето настоятелство са: проф. д.т.н. инж. Николай Вълканов – Председател на Съвета на настоятелите и Председател на Съвета на директорите на „Минстрой Холдинг“ АД; проф. д-р Цоло Вутов – Управлящ на „Геотехмин“ и председател на НТС по Минно дело, геология и металургия; проф. д-р Лъчезар Цоцорков –

Проф. д-р Любен Томев е роден на 12 ноември 1954 г. в с. Долно Камарци, област Софийска. През 1980 г. завършва като магистър инженер специалност „Технология на минното производство“ във Висшия минно-геоложки институт (сега – МГУ „Св. Иван Рилски“). През 1986 г. защитава докторска дисертация във същия университет, след което е избран за старши асистент, главен асистент, доцент, а от 2011 г. е професор. Той е един от основателите на специалност „Подземно строителство“ в МГУ „Св. Иван Рилски“ и е ръководител на камеграта от 1999 г. до момента. През 1999-2003 г. е зам.-декан на Миннотехнологичния факултет, а от 2003 г. до 2011 г. е Декан на факултета. През 2011 г. е избран за Ректор на МГУ „Св. Иван Рилски“. Владее немски, френски и руски език. Автор е на над 110 публикации, учебници и учебни пособия. Ръководител и участник в над 60 проекта. Членувач в Съюза на учениците в България, в научно-техническия съюз по минно дело, геология и металургия и в Сдружението на взаимните инженери в България. Член е на УС на Българската минно-геоложка камара.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА □

© Асен Тонев

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Председател на Надзорния съвет на „Асарел-Мегем“ АД и Председател на УС на Българката минно-геоложка камара; г-н Кирил Темелков – изпълнителен директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД; г-р инж. Иван Митеv – представител на студентите в МГУ „Св. Иван Рилски“; г-н Александър Прокопиев – от „Каолин“ АД и г-н Алекс Нестор – бивш корпоративен Директор в „Дънди Прешъс Металс Челопеч“.

При този състав на Съвета на настоящите съвсем естествено е ние като университет и ръководство да черпим от опита на тези успели хора. От своя страна, те винаги са били с отворени сърца за подпомагане на университетите с обновяване на зали и лаборатории, закупуване на ново съвременно оборудване, апарати, подпомагане издаването на учебници и други полезни за нас неща. Така възникнала получаваме и от други компании нечленове на Настоятелството като „Дънди Прешъс Металс Челопеч“, „Евроалианс“ АД, „Евромуниeli“, „Геострой“ АД и др.

Каква реализация намират завършилите студенти от МГУ „Св. Иван Рилски“?

Както възприемах, ние сме единственото Висше учебно заведение, което подготвя кадри за добивната ни индустрия, но ние подготвяме кадри и за други области – на строителството: Метрополитена, строителство на тунели и други подземни съоръжения, екологията и други. Наши студенти се реализират там. Нашите партньори създават условия както за стажантски програми, така и за стажове извън тези програми и основно за реализация на завършващите.

При студентите в задочна форма на обучение, реализацията е 100% в бранша, а за редовната форма на обучение реализацията е над 75% от завършилите. Имаме много реализирали се специалисти в Метрополитен София, в строителни фирми и други,

които ползват наши кадри: например „Евроалианс“ АД, „Евромуниeli“, „Станилов“ ООД и др.

Какви проекти осъществява университетът самостоятелно и в партньорство с други учебни заведения?

Университетът ни участва самостоятелно в седем проекта по европейски програми, от които вече имаме голяма завършени и предстои до края на 2014 г. приключването на още три от тях. В партньорство с други университети в момента извършваме подготвка на документация за участие в проекти за Фонд „Научни изследвания“.

По тези проектни предложения си партнираме със СУ „Св. Климент Охридски“, с УАСГ, с УНСС и с други университети, с които имаме общи интереси. Планираме да продължим участието си по оперативни програми на европейските проекти, а също така и по Норвежкия финансово механизъм.

Извършва ли университетът научноизследователска дейност в партньорство с бизнеса?

Естествено, дълги години ние сме в много тесни контакти и дори бих казал – в помощ на биз-

неса, в сферите, в които сме компетентни. За тази цел още в далечната 1961 г. на миналия век в тогавашния МГИ е създаден НИС – Научноизследователски сектор. Партийното училище има почти всички компании в бранша: с „Асарел-Мегем“ АД, с „Минстрой Холдинг“ АД, „Елацити-Мег“ АД, „Горубсо“, „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД, „Мини Марица изток“ ЕАД и с други компании – всички тези предприятия ползват нашите специалисти не само като завършили студенти, а като потенциал на преподавателски и научноизследователски състав на университета.

Смятате ли, че са необходими реформи във Висшето образование?

Нашият университет е с може би най-тесни контакти с бизнеса

Добивната индустрия е гръбнак на българската икономика

Участваме самостоятелно в седем проекта по европейски програми

Извършва ли университетът научноизследователска дейност в партньорство с бизнеса?

Естествено, дълги години ние сме в много тесни контакти и дори бих казал – в помощ на биз-

© Асен Тонев

Образованието е една относително консервативна система и на този етап не трябва да се бърза. Има нужда от определен тип реформи, но поне аз не можа да намеря за себе си най-точните неща, които трябва да се променят в системата. Действително, Законът за Висшето образование е много стар – започната е подготовката на промени в него и тя трябва да се завърши. Но всичко трябва да е обмислено и балансирано много добре.

Считате ли, че дуалното образование е приложимо у нас?

Да, приложимо е. Ние като университет отчасти вече сме започнали работа по такъв проект заедно с партньорите ни от бизнеса. Има нужда от подготовка на кадри със средно специално образование, които да са квалифицирани изпълнителски кадри за бизнеса, а най-добрите от тях да идват при нас за завършване на Висше образование – бакалаври и магистри, а някои и за образователната и научна степен доктор.

Според Вас, в каква степен бизнесът и учебните заведения успяват да работят заедно? Успяват ли те да създават споделени ценности?

Както казах и в началото, нашият университет може да е най-добре поставен в България в това отношение. Ние сме единственото висше учебно заведение, което е таека отворено към бизнеса. С добивната индустрия разбрахме, че едни без други не можем. Ние подготвяме кадри за бизнеса, а те ни пома-

гат в много отношения – и с ремонт на зали, и със закупуване на апаратура, и с осигуряване на места за стажуване, както и в много други области. С бизнеса се допълваме много добре.

Какво според Вас е бъдещето на проучванията и добива на нефт и газ в България?

Всяко едно проучване има своето място в бъдещето за България. Както проучването на находища на руди – злато и други ценни и редки елементи, така и проучването на нефт и газ. Според мен, беше допусната грешка, че не се дава възможност да се пробва и да се разбере: има ли шистов газ в България или не, така че да знаем какво правим оттук напредък, когато технологиите са подходящи. А сега само можем да гадаем.

Според Вас, кои са предизвикателствата пред организации от типа на Индустриски кълстър Средногорие, в които членуват големият и малкият бизнес, както и научни организации от ранга на МГУ „Св. Иван Рилски“?

Предизвикателствата пред кълстърите зависят от това как малките и големите предприятия работят помежду си и за общата цел. Ние сме членове на Индустриски кълстър Средногорие, както и на Кълстър „Природен газ“. Там, където е нашата компетентност, сме били поканени и участваме в тези кълстъри. Смятам, че те имат бъдеще, защото заедно можем да направим повече неща.

Въпросите зададе Василена ДИМИТРОВА

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Работим с университетите по задачи с реално приложение

Николай Неделчев, ръководител направление
„Развитие и технологии“ в Аурубис България

Kакво е ролята на технологиите за повишаване на конкурентоспособността в сектора на металургичното производство?

Подобряването на технологииите в медодобивния бизнес е с изключителна важност за развитието на производството и позиционирането на компания като Аурубис на глобалния пазар. При нас винаги се стремим да търсим възможности за подобряване на конкретни технологии, с цел оптимизиране на производството и подобряване на ефективността и екологичните параметри. В Аурубис

България имаме изграден изследователски научно-развойден екип, чиято основна мисия е да разработва нови идеи, които могат да бъдат имплементирани в производството не само на територията на завода в България, но и такива във всички заводи на Групата Аурубис.

Какви инвестиции в инновации е извършила до момента компаниета и какво предстои?

Отидакто съществува медодобивният завод в Средногорието, непрекъснато са правени редица инновации, които са засягали както технологията, така и съпътстващите процеси, които не са пряко

свързани с производството. Ако се върнем назад във времето, една от най-големите стъпки, правена някога, е въвеждането на т. нар. „Outosintri“ технология в края на 80-те години. В наши дни и по-точно след приватизацията на завода през 1997 г. са направени редица оптимизации и подобряване на ефективността на производството, като най-значимата инвестиция с оглед на мащаба и вложените средства е пускането в експлоатация на новата рафинерия през 2008 г. Тя е по най-съвременна технология за производство на електролитна мед. Проектът е на стойност 82 млн. евро и това е най-голямата инду-

© Асен Тонев

trialna investitsiya в България за съответната година. Рафинерията функционира по последна технология в областта – ISA 2000 (Австралия), с напълно автоматизирана техника от Outotec (Финландия). В рафинерията постъпват около 2/3 от аноните, произведени в металургично производство. Чрез електролизен процес от тях се произвежда камогна мег с чистота 99,99%. Рафинерията на Аурубис България е с годишен капацитет от 226 000 т. рафинирана мег. Произведените в нея камоги, които са основна сировина на преработващата индустрия, са сертифицирани с най-високия клас A от Лондонската метална борса.

Николай Неделчев е роден през 1977 г. в гр. Силистра. През 2001 г. се дипломира като магистър по специалност „Промишлено и гражданско строителство“ в Университета за архитектура, строителство и геодезия в гр. София. Преминал е през различни позиции в едни от най-големите инженерни и строителни компании у нас. В Балканстрой заема позицията старши мениджър „Разработване на проекти“ и отговаря за разширяване на мрежата на софийското метро, изграждането на централната автогара в София, реконструкция и разширяване на Терминал 2 на Летище София и гр. В „Акрополис Груп“ е ръководител отдел „Развитие“ и отговаря за проектите на компанията в България. През август 2010 г. се присъединява към Аурубис България като ръководител направление „Инженеринг“. Понастоящем е ръководител на отдел „Развитие и технологии“ с пряка отговорност за над 100 специалисти, отговарящи за управление на инвестиционните проекти на компанията, проектиране, автоматизация, аналитични лаборатории, опробване, изследване и развитие.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

В момента сме в процес на изпълнение на още един иновативен проект, който е насочен в екологичен аспект – т.нар. нова газоочистваща инсталация на цех „Металургично производство“. Тя е базирана на сулфациден процес и е абсолютно ново въведение в медодобивния бизнес в глобален мащаб. До момента такива технологии са имплементирани в други производства – цинково и т.н. Инвестицията е в размер на над 25 млн. евро и ще бъде пусната в експлоатация до края на 2014 г. Паралелно с това въвеждаме и нови продукти – железн силициев прах, който е вторичен продукт от преработката на медна шлака и за който реализирахме инвестиция с въвеждането на филтър преса за неговото изсушаване, търсейки потенциала на този материал в желзодобивния бизнес и циментовото производство.

До каква степен в процеса по настърчаване на иновациите са включени и доставчиците на продукти и услуги за Аурубис?

Вклучването на доставчиците и контрагентите на Аурубис е част от средносрочната стратегия на компанията „One step ahead“, която включва пълна интеграция на производителите на концентрати до потребителите на крайни продукти като медните камоги, с цел оптимизиране производството на компанията и посрещане на все повече променящи се нужди както на доставчици, така и на клиенти. Непрекъснатият стремеж на доставчиците на концентрати да въвеждат нови и нови сировини бива посрещнато от нас със съвместни проекти, които са свързани с изследователската

дейност и проучването на определен тип материали. Целта е да се намери начин те да бъдат въведени в нашите производствени линии с цел преработката им и получаването на медни продукти.

Как добри практики на Аурубис може да се приложат и в други компании, членове на Средногорие мед индустриски кълстър, както и в други индустриски компании в България?

Иновациите в Аурубис са свързани не само с реализирането на инвестиционни проекти и научно-изследователска дейност, но също така и с промяна в подхода и търсенето на иновативен начин на мислене с цел подобряване на представянето и ефективността на работа на целия екип на Аурубис. През последните години при нас бе реализиран проектът „PRIME“, който имаше за цел да повиши ефективността на работата чрез подобряване на производителността и да създава условия за устойчиво развитие на компанията. За всички е ясно, че цената на основните ресурси и електроенергията непрекъснато се повишава, което оказва натиск и влияние като цяло върху бизнеса. И за да се оцелее в тази негативна среда, се постави началото на реализацията на период от цели и задачи, които да осигурят поддръжането на печелившите позиции и резултати от дейността на компанията.

Това е идея, която със сигурност може да намери приложение във всички компании, които са свързани в индустрията и също така във всички компа-

ни, които членуват в Средногорие мед индустриски кълстър.

Какви партньорства с образователни и научни институции осъществявате към момента и какви са резултатите от тях?

В Аурубис България имаме изграден изследователски научно-развойен екип

В завода ни са направени редица оптимизации за подобряване на ефективността

© Аурубис България

В динамичната среда, в която работим в Аурубис, не можем да си позволим да се гистанцираме от научните спреди и по всяка къде начин се стремим да запазим тясната връзка с образователните центрове, които осигуряват кадри на младодобивния бизнес в България. Имаме тесни връзки с ХТМУ, МГУ, ТУ, както и с професионалните гимназии, които дават ресурс за бъдещото развитие на завода. Работим по редица конкретни проекти, много от тях са свързани с разработката на дипломни работи на студенти, които завършват бакалавърска или магистърска степен, но винаги търсим такива задачи, които да имат реално приложение в бизнес средата. Много от темите са свързани с научноизследовател-

ска дейност, необходимо е да бъдат направени редица лабораторни изследвания, с тази цел сме създали добри условия на територията на завода и практикувайки редица години стажантската програма, даваме възможност на наши млади колеги да опитат от корпоративната среда на компанията и също така да помогнат със своя труд в реална обстановка. Също така, от гледна точка на професионалните гимназии, през последните години имаме изключително добро сътрудничество с Професионалната гимназия по механоелектротехника в гр. Пирдоп. Съвместно реализираме „Програма за практическо професионално обучение“, която има за цел да обучи квалифицирани механо-, електро- и КИПиА спе-

циалисти с изградени умения, опит и лична отговорност. Обучението е насочено изцяло към практиката, като участниците в програмата пряко участват в производствения процес и придобиват допълнителна теоретична подготовка в специално създадения към гимназията Център за професионално обучение. Успешно завършилите програмата получават легитимно свидетелство за професионална квалификация, както и възможност за постоянна работа в компанията.

Каква е ролята на държавата за подкрепа на иновациите в индустриалния сектор? Има ли празноти в държавната политика?

През последните години с различните оперативни програми на ЕС са дадени редица възможности на компаниите от различния сегмент на бизнеса – малки, средни, големи – да кандуват за иновативни проекти, които да защищат пред съответните компетентни органи, и след получаване на съфинансиране, такива проекти да бъдат реализирани. Ролята на държавата е ключова в този процес, защото тя трябва да е този настърчаващ орган, който кара компаниите да се стремят към иновации и тяхното въвеждане. От гледна точка на регулаторната база, със сигурност могат да бъдат направени редица подобрения с оглед намаляване на бюрократията и даване на по-голямо ускорение и гъвкавост на всички иновативни инвестиционни идеи, които бизнесът в България със сигурност има.

**Въпросите зададе
Атанас ГЕОРГИЕВ**

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Корпоративната социална отговорност има съществен елемент, насочен към устойчивото развитие

Павел Холнички-Сзулк е регионален мениджър Екологични застраховки на AIG за Централна и Източна Европа и Средиземноморието

Kои са най-съществените екологични рискове за индустрията

В наши дни?

Като цяло, екологичните рискове са комплексни – те имат множество измерения, с които трябва да се съобразяваме. Определено първият от тях е законодателната рамка – Директива за екологична отговорност (Environmental Liability Directive – ELD, 2004/35/EC). В Анекс 3 на директивата са описани всички най-рискови дейности, за които юридическата отговорност за причиняване на екологични вреди е безвиновна, т.е. гори когато нямаш вина за настъпила вреда, отговаряш за нея. Например, ако има индустриска дейност, която изисква разрешително според Директивата за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (IPPC), това означава, че собственикът е безвиновно отговорен и според ELD, което на практика означава, че ще бъде приложен и нейният много по-тежък компенсаторен режим. Ако има увреждане на околната среда, ролята на компетентните органи по опазване на околната среда е да се осигурят компенсиране на вредите и привеждане на околната среда до предишното ѝ състояние.

Вторият аспект е традиционният оперативен риск. Всеки бизнес има свои асоциирани оперативни рискове, което накратко означава, че много неща могат в един момент да се развият по неблагоприятен начин и да носят екологични последствия. Ако разгледаме една стандартна производ-

Павел Холнички-Сзулк е регионален мениджър на AIG „Екологични застраховки“ за Централна и Източна Европа и Средиземноморския регион. Част е от Групата AIG от 1999 г. насам, като първоначално е бил мениджър на отдел „Отговорност трети лица“. Член е на борда на AIG Полша от 2004 г., а през 2010 г. се присъединява към регионалния офис на AIG в Лондон.

ствена дейност, можем да дадем много примери за потенциални вреди, възникващи при съхранение на сировини и материали, производството, пречистяването на водите, съхранението на готова продукция и гр. Всяка част от производствения процес може да доведе до екологични вреди.

Ние се стараем да обслужваме различни индустрии по отношение на потенциални екологични инциденти. Предимството на AIG е, че ние сме глобална организация. Преди няколко години AIG разшири продуктозата си гама за Централна и Източна Европа с Въвеждането на новата застраховка „Екологична отговорност“. Нашата база данни за инциденти не е само от една държава, а от опита ни в множество страни, което прави информацията ни много надеждна. Ние можем да илюстрираме какво и как може да се развие неблагоприятно, като се базираме на нашите сценарии и да изчислим какви биха били свързаните с това разходи по опазването на околната среда.

Друг интересен факт за ELD е, че според тази директива се изисква пълно компенсиране – това означава, че разходите стават по-високи. Имахме интересно проучване във Франция, в което сравняхме разходите за справяне с инцидент преди и след Въвеждането на ELD, като се опитахме да изчислим какви биха били разходите в настоящия момент. Имахме голям разгледани казуса. В първия, оценката за разходите при новата рамка е десет пъти по-голяма, а в другия случай те нарастват от 40 хиляди евро на 4 милиона евро.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА □

© Асен Тонев

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Третият аспект е PR-елементът – Влиянието на екологичен инцидент върху репутацията на компанията. Проучванията, които направихме миналата година, показват, че за 75% от компаниите това е основното опасение. Те не искаат да бъдат възприемани като компании, които вредят на околната среда. Това показва, че Корпоративната социална отговорност (КСО) има важен екологичен аспект. Затова нашите продукти са създадени по начин, по който да подпомогнат най-добре нашите клиенти и в това отношение.

Смятате ли, че индустрите предпrijятия са достатъчно наясно с начините за управление на тези нови рискове?

Все още всички участници и заинтересовани страни се намират в период на обучение. ELD беше въведена за страните-членки в периода 2007-2010 г. Освен това, вече четири години, имаме тази нова рамка в Европа и е трудно да се каже дали това време беше достатъчно. Можем наблюдаване е, че все още всички се учат.

Аз представлявам застрахователния сектор – застрахователните компании и брокерите още се учат и това важи и за останалите. Някои клиенти не са напълно наясно, например, какво означава новата рамка в случай, когато трябва да транспортират стоки в друга държава с малко по-различно законодателство. Също така, ако компания има производство в друга държава, тя трябва да има финансова застраховка за него – не всички знаят за тези новости.

Самите компании избират ли да закупят застрахователни продукти или по-скоро искат да управяват тези рискове сами? Какви може да са причините за такова решение?

Някои от компаниите съвсем съзнателно не използват застрахов-

ки, но това е най-малката група. Има други случаи, които са по-чести, в които компаниите са доволни от частични решения. Има някои продукти, които предлагат частично покритие, но понякога застрахователните брокери не могат да обяснят достатъчно добре или клиентите не разбирам правилно какво означава това и какво се е променило междувременно. А промените са значителни, следователно има и значителни разноти. Има и трета група компании, която разбира, че ситуацията е променена и че са изложени на нови рискове. Основният елемент, различаващ екологичните щети от останалите е фактът, че те се от-

значителен инцидент, налице са и допълнителни разходи като например разходи и загуба от стойността на активите. Такива проблеми не могат да се решат бързо.

Какви е максималната стойност на разходите, които може да се покрият чрез застраховка?

Най-голямото обезщетение, кое то изплатихме, беше 20 млн. евро, но общите разходи за компанията бяха 50 млн. евро. Когато говорите с консултанти по околната среда, те ще ви кажат, че почистването – например на петрол от почвата, има много висока цена. Те казват, че ако например има теч на гориво от резервоар на бензиностанция и този теч достигне почвата, очакваните разходи само за нейното почистване може да са 250 хил. евро. Ако резервоарът замърси и подпочвени води, разходите скочат на 1 млн. евро. С всяка изминалата година разходите се повишават.

Има и един пример за дело във Великобритания срещу депо за отпадъци – групово иск с много ищици. Това беше сложно дело от юридическа гледна точка. То още не е приключило, защото отнема време постигането на споразумение между всички страни. При него разходите са за 3-4 млн. британски лири, като 70% от тях са само за юридическата защита по делото.

Какви специфични услуги може да предостави AIG на българските индустриски предприятия?

Страняват за по-дълги периоди от време. Ако има засегнати почви, подпочвени води или защитени видове, минималното време за възстановяване на околната среда е 2-3 години. Наскоро имаше екологичен инцидент в Чехия, където Властите очакват, че пълното възстановяване на околната среда до състоянието преди замърсяването може да отнеме до 13 години. Това е скъп процес. Той може да включва премахването на замърсените почви, транспортирането им до пречиствателни съоръжения, мониторинг на локацията и гр. Също така, този процес изисква проверки в сертифицирани лаборатории, а това също е скъп процес. Ако има

Ние можем да предоставим решения на почти всяка индустрия

Все още всички заинтересовани страни се намират в период на обучение

© Асен Тонев

В България, както и в Централна и Източна Европа. Това е един от най-бързо растящите бизнеси на AIG в Европа, Близкия Изток и Африка, като растежът ни миналата година в ЦИЕ е 70%.

Определено има голям потенциал за растеж, но все още е налице обучителният процес и всички трябва да оценят и разберат какви са промените и какво означават те за техния бизнес. Екологичните решения в крайна сметка не са нищо друго освен подобряване на застрахователните стандарти. Някои клиенти имат частични решения, но ние искаем да покажем, че в някои обстоятелства те може да не са достатъчни. Но и това е бизнес решение – ако има разбиране за сложността на ситуацията, клиентите могат да решат дали да имат пълно покритие или не.

Има ли законодателни недостатъци в

70%
растеж
постигнахме
миналата година
в Централна и
Източна Европа

България по отношение прилагането на ELD?

Единственото предизвикателство в България е по отношение на задължителното покритие на риска за 50 хил. лв., което не е достатъчно. Компанията може да ползват тази минимална полizza, но реалните им загуби със сигурност ще са много по-високи. Ние предлагаме да направим правилен анализ на риска. Нашите анализи на риска показват какви трябва да са минималните нива на покритие – над 1 млн. евро. Това е един добър лимит за покриване на екологични щети, но също е само отправна точка – всичко зависи от специфичните рискове. Не трябва да мислим, че рисковете може да са под тази сума. Тя включва почистване на локацията, покриване на загубите за трети страни, както и възстановяване на биоразнообразието. Глобите и наказателните постановления са изключени по принцип от тази калкулация. И това е едно хибриден ре-

шение – то включва множество елементи от традиционните застраховки по отношение на административни и други разходи.

В България положителното е, че все пак има минимално изискване за покриване на рисък. В самата групировка (ELD) не се изисква такъв минимум – той е само препоръчителен. В Словакия се прилага такава минимална сума от юли 2012 г., а в Чехия – от 1 януари 2013 г. И в двата случая, тя се отнася само за рисковите индустрии, упоменати в Анекс 3 на ELD. В Словакия се казва, че ако компанията е в обхвата на Анекс 3, трябва да има финансово покритие – банкова гаранция, депозит или застраховка. Стойността трябва да отговаря на очакваните разходи, което означава, че е необходимо и извършването на допълнителен анализ на риска.

**Въпросите зададе
Атанас ГЕОРГИЕВ**

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

Имаме опит в работата с минната, строителната и пътно-строителната индустрия

Иван Вутов, Изпълнителен директор на „Геомрейдинг“ АД

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА □

о какъв начин се реализират логистичните процедури във Вашата компания?

Геотрейдинг АД е дружество с обширен опит в сферата на дистрибуция на продукти до нашите клиенти. Структурата на компанията включва обособен логистичен отдел, който отговаря за доставките в страната и чужбина. Те се извършват при оптимално съотношение между цена и качество, съобразени с нуждите на нашите партньори.

Също така, с цел ускоряване на доставките, поддържаме наличност от продукти в собствени складови бази и логистични центрове. Геотрейдинг АД притежава и собствен автопарк за специализиран транспорт на петролни продукти, отговарящи на всички международни стандарти.

Ще разкажете ли за успешните практики, които са реализирани на базата на проведената от Вас логистична политика?

Основната логистична политика на Геотрейдинг АД е да извършваме дистрибуцията със собствен транспорт. Благодарение на дългогодишната работа, доставките са бързи и коректни, понижаваме разходите и се препазваме от потенциални повреди на товара.

Какви са предизвикателствата пред логистичните процеси в големите индустриални предприятия?

Ключови клиенти на Геотрейдинг АД са големите предприятия от минната, строителната и пътно-строителната индустрия в България. Поради тази причина имаме обширен опит в работата с тях и съзнаваме първостепенното значение на комплементното планиране на материалните потоци. Именно то гарантира безпроблемната работа на промишлеността.

Смятате ли, че в България се осъзнава ключовото значение, което добрата организация на доставките на

В Западна Европа значението на логистиката отдавна е признато

стоки и услуги има за икономическия успех на индустрията?

В Западна Европа значението на логистиката като основна част от търговската дейност отдавна е признато. В България процесът на осъзнаване на икономическата тежест на този фактор все още продължава.

Смятате ли, че пазарът на логистичните услуги в България е конкурентоспособен спрямо чуждестранните пазари?

Всеки чуждестранен пазар на логистични услуги носи своя специфика. Като цяло, услугите на българските спедиторски компании са на ниво и на тях може да се разчита да предложат конкурентни цени. За този факт спомага наличието на няколко европейски пътища на територията на страната, добрият връз-

ки с международните логистични фирми и постепенното подобряване на състоянието на пътищната мрежа.

Според Вас, кои логистични дейности трябва да бъдат реализирани от компаниите и кои да бъдат аутсорсвани?

Логистичният отдел на Геотрейдинг АД има положителен опит с осигуряването на доставките до нашите клиенти из цялата страна и в чужбина. Аутсорсинг се използва предимно при обмятаване на стоки от служители на митническо представителство, както и при наличие при алтернативни възможности за транспорт, които отговарят в по-голяма степен на нуждите на нашите клиенти.

**Въпросите зададе
Василена ДИМИТРОВА**

Иван Вутов има бакалавърска степен по специалност „Стопанско управление“ и магистърска степен по „Бизнес администрация“. Владее английски и немски език. От 2005-та година е изпълнителен директор на Геотрейдинг АД, дружество, което осигурява доставката на продукти за някои от най-големите предприятия в минната, строителната, пътно-строителната и аграрната индустрия в България. Управляваната от него компания е сред основателите на Асоциацията на българските износители (АБИ) и членува в Българската търговско-промишлена камара (БТПП), в Научно-техническия съюз по минно дело, геология и металургия (НТС на МДГМ), в Конфедерацията на работодателите и индустрисците в България (КРИБ) и в Българо-американската търговска камара.

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

Оптимизиране на складовите запаси с цел намаляване на оборотния капитал

Логистиката в Дънди Прешъс Металс Челопеч се реализира чрез постоянно усъвършенстване на процесите

Маргарита СИЛЯНОВА

Маргарита Силянова е менеджър „Доставки“ в Дънди Прешъс Металс Челопеч от 2007 г.

В дружеството има петнадесет годишни опит, основно в областта на логистиката и доставките.

Логистичните процедури имат ключова роля за успешното управление на бизнес процесите.

Логистиката в Дънди Прешъс Металс Челопеч се реализира чрез постоянно усъвършенстване на процесите по планиране, организация и контрол на движението на материалите, тяхното складиране и съхранение, предоставяне на съответстваща информация за придвижването им от мястото на наповарване до получаването и доставка до крайния потребител. Целта ни е максимално удовлетворение на вътрешните и външните ни клиенти.

Успешни практики в компанията

Дънди Прешъс Металс Челопеч прилага разумна инвестиционна политика за въвеждане на иновационни технически решения. Разполагаме с голяма складова база със стелажна система за съхранение, която по-

волява лесен достъп до материалите. Освен централен склад, сме изградили и сателитни складове в близост до основни работни комплекси в рудника с цел по-бърза доставка и лесен достъп до материалите и резервни части на крайните потребители.

Използване на мобилни устройства

В процес сме на внедряване на

Използваме безжични мобилни устройства за проверка на наличностите

бар код система за оптимизиране на управлението на материалните запаси. За целта ще използваме безжични мобилни устройства и благодарение на изградената WiFi система на територията на цялото предприятие, включително и в подземния рудник, ще е възможно крайните потребители с помощта на мобилните устройства бързо и лесно да проверяват наличностите, които са им необходими,

както и сами да изписват материали от склада. Други предимства на тази система са намаляване на времето за изпълнение на складовите операции и разбира се, осигуряване на максимална точност на материалните запаси.

Благодарение на вече внедрената и работеща компютъризирана система за управление на поддръжката, с колегите от отдел „Поддръжка“ работим съвместно за оптимизиране на складовите запаси с цел намаляване на оборотния капитал.

Предизвикателства

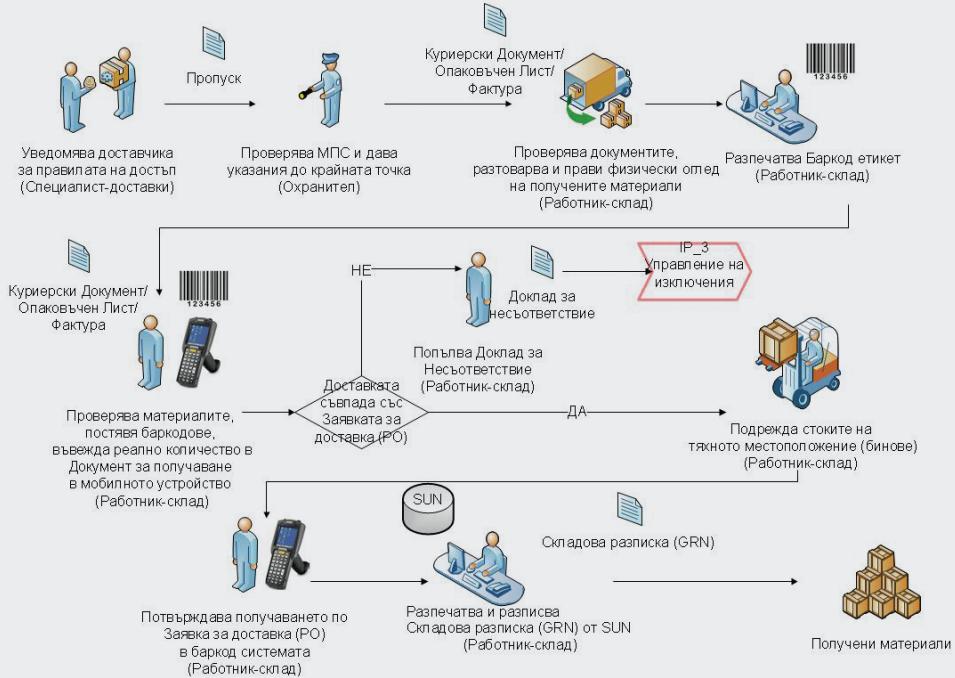
Предизвикателството е да направим по-надеждни процесите по закупуване и доставка на материал и оборудване, да оптимизираме постоянно складовите нива, като в същото време осигуряваме необходимите материали за непрекъснатото производство на компанията. В тази връзка работим с нашите доставчици за намаляване сроковете на доставка и поддържане на буферен склад при доставчика.

Значението на логистиката в България

Считам, че големите предприятия в България вече нямат съмнение за ключовата роля и предимствата на доброма организация на

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА □

IP_2. Получаване на доставки- Складови Наличности

гоставки на стоки и услуги за успеха на бизнеса. Факт, че все по-вече български компании инвестирам в системи за подобряване на логистичните процеси в компанията им.

Конкурентоспособност на българските компании

През последните години много чужди компании започнаха да опират в тази сфера на българския пазар. Те гонесаха добри практики и бързо показваха предимствата от добрата логистика. Построиха се много модерни логистични бази, което показва промяната в нашето мислене.

Потенциалът за аутсорсинг

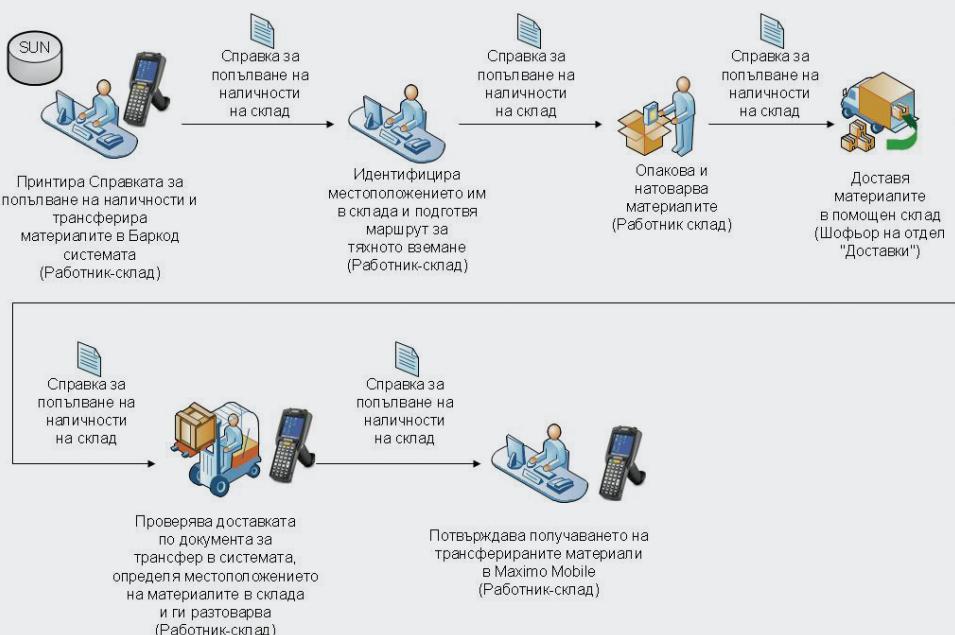
Това зависи от естеството на бизнеса. Няма строго определени правила. При нас възлагането на транспорта на материали и оборудване и инженерските процедури на външни компании се оказа доста ефективно. Намалихме значително разходите за поддръжка на транспортни средства и голяма част от времето, което изразходвахме за организация на тези процеси.

Взаимодействие в рамките на кълстера

Определено има място за общи проекти в сферата на логистиката предвид факта, че имаме сходен бизнес. Например:

- 1) Откриването на консигнационни и vendor managed складове за бързооборотни стоки и материали за нашата индустрия в близост до дружествата от кълстера би допринесло за:
 - намаляване на складовите запаси и ресурсни оборотни капитали;
 - по-добри търговски условия;
- 2) Общи проекти в други сфери – Система за обмен на информация; Изключително полезно за бизнеса ще бъде да имаме система за обмен на информация по логистичните въпроси, за да може компаниите да споделят добри практики, а също и опит да са по отношение на доставчиците (напр. макува, които системно не отговарят на изискванията на бизнеса).

IP_8 Трансфер между складове на ДПМЧ

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

Управление на доставките и логистиката в „Аурубис България“

Общият поток сировини и готова продукция от и за „Аурубис България“ е над 2,5 млн. тона годишно

образта организа-
ция на доставки-
те на стоки и ус-
луги има ключово
значение за икономи-
ческия успех на индустрията, без
значение от големината на пред-
приятието. В „Аурубис България“
товарните превози се осъществяват с бълери, камиони, вагони,
контейнери и танкери за доставяне на нашите продукти до ключо-
ви пазари и приемане на сировини – Европа, Турция, Китай, Южна Аме-
рика.

**Понастоящем ЖП инфра-
структурата у нас е в лошо
състояние** и се нуждаем от модер-
на, сигурна и бърза транспортна система. Конкре-
тен пример е пълното прекъсване на
железопътни превози Пирдоп-Бургас,
което ни принуждава да ползваме

удължен маршрут за и от „Аурубис България“ за период от близо два месеца, което ще струва стотици хиляди евро на компанията.

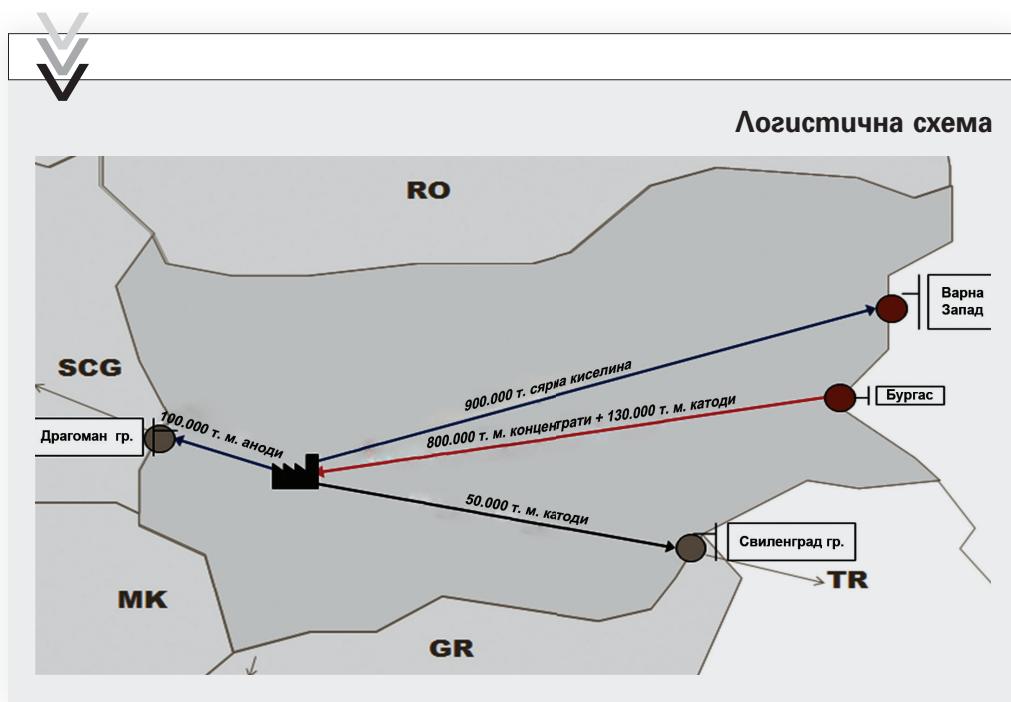
**Имаме нужда от надеждност и
дългосрочност на логистични-
те схеми** с минимален капацитет 6 000 - 7 000 т. на годишно. Общи-
ят поток сировини и готова продук-
ция от и за „Аурубис България“ е над
2,5 млн. тона годишно, от тях над
2 милиона по ЖП. Друго предизви-
телство, което срещаме, са некон-
куренчните цени за достъп до желе-
зопътната инфраструктура в срав-
нение със Западна Европа.

**В Германия, например, инфра-
структурните такси са по-
ниски отколкото в България,** а това означава по-ниски разходи за превоз. По отношение на път-

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА □

© Аурубис България

ния транспорт, пазарът е по-конкурентоспособен.

Смятаме, че е нужно също така и наличието на специализирани пристанищни терминални с конкурентни цени и висока ефективност при спазване на нарастващи изисквания за опазване на околната среда.

По Въпроса за аутсорсинга на логистичните дейности, в „Аурубис България“ част от тях се изпълняват от Външни фирми – M-Транс и DB Schenker. При нас това е успешна и ефективна практика, която е установена още преди близо 10 години, когато предоставихме на Външен изпълнител дейността по железопътните маневрени дейности.

Аурубис България

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

Търсим най-надеждния и изгоден транспорт

Любомир Гарчев, Главен изпълнителен директор на Ди Би Шенкер Рейл България ЕООД

о какъв начин се
реализират логис-
тичните проце-
дури във Вашата
компания?

Като железопътен превозач и маневрен оператор, мисията на нашата фирма е по-скоро да помогнем на клиентите си да реализират по един добър и икономически обоснован начин логистичните задачи, пред които те са изправени. За целта нашата фирма разполага с добре обучен и висококвалифициран персонал, който е в състояние да предложи различни логистични схеми и подходи, подсигурени от модерния локомотивен и вагонен парк, с който фирмата разполага.

**Ще разкажете ли за успешни практики, които са реализирани на базата на проведена-та от Вас логистична поли-
тика?**

Като успешна практика и иновация тук бих споменал покриването на специализирани 6-осни вагони за транспорт на медни концентрати. Въвеждането на тази иновация намали загубите на сировина, произлизащи от разпрашаването по време на транспорта. По този начин печели не само клиентът, но и се предпазва околната среда от замърсяване. Като друг пример бих посочил случаите, в които ние сме изпълнители както на маневрена, така и на транспортна дейност за даден клиент. По този начин се получават синергии, като крайният резултат за клиента са намалени транспортни разходи.

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

Кратка история на фирмата

Пазарен дял: 17%

- **Железопътен транспорт:** превоз на транзитни влакове, специално подгответни транспортни решения за нуждите на големи индустриски клиенти, транспорт на специализирани машини при ремонт на пътна инфраструктура.
- **Маневрена дейност:** 24-часова маневрена дейност, директно обвързана с производството на големи индустриски клиенти, поддръжка на частни вагони и частна ЖП инфраструктура.

Какви са предизвикателствата пред логистичните процеси в големите индустриски предприятия?

Като Изпълнителен директор на фирма, пряко участваща в логистичните процеси на големи индустриски предприятия, бих казал, че основните предизвикателства са свързани с намаляването на транспортните разходи в себестойността на крайния продукт. Стремежът е това да бъде постигнато чрез намаляване на складовите разходи за сметка на по-точни и добре организирани доставки. Предизвикателство е да се намери най-ефтиният и надежден транспорт, като често се прибягва и до мултимодални транспортни решения. Поради лошото състояние на железопътната инфраструктура в България и честите прекъсвания за ремонтни дейности, сме изправени пред предизвикателството да обслужваме влакове по заобиколни маршрути. В такива случаи заедно с нашите клиенти

ти се опитваме да намерим най-добра и ефективен начин да обезпечим транспорта на сировини и готова продукция.

Смятате ли, че в България се остварява ключовото значение, което добрата организация на доставките на стоки и услуги има за икономическия успех на индустрията?

Смятам, че в България все повече компании обръщат внимание на този проблем. За големите индустриски компании, оптимизирането на доставките на сировини и услуги е от изключително значение, тъй като транспортните разходи заемат голям дял във формирането на цената на крайния продукт.

Смятате ли, че пазарът на логистични услуги в България е конкурентоспособен спрямо чуждестранните пазари?

Да, смятам, че пазарът на логистични услуги в България е не по-

малко развит спрямо другите европейски държави. Това се доказва от присъствието на българския пазар на големи европейски и световно доказали се фирми в логистичния бранш. В конкурентната среда на българския пазар, тези фирми налагат най-добрите налични практики. Смятам, че в бъдеще дълът на интерmodalните транспортни решения ще се увеличава.

Според Вас как логистични дейности трябва да бъдат реализирани от компаниите и как да бъдат аутсорсвани?

Въсъщност това е решение, което всяко едно предприятие трябва да вземе само за себе си. Аутсорсването на цели пакети от услуги добива все по-голяма популярност и аз вярвам, че то има и своите положителни страни. В резултат от тези тенденции нараства не само необходимостта от транспортен капацитет, но се повишават и изискванията към партньорите-доставчици на логистични услуги.

Според Вас има ли възможност за съвместни дейности между компании в кълстера в сферата на логистиката?

Разбира се, че има възможност за сътрудничество и съвместни дейности. Смятам, че те основно трябва да бъдат търсени в обмяната на опит и знания относно различни логистични схеми, организация на доставките и оптимизация на транспортните разходи.

**Въпросите зададе
Василена ДИМИТРОВА**

Любомир Гарчев завършва като специалист Локомотивен машинист – Дизелови локомотиви със специализация по Експлоатация и поддръжка на дизелови локомотиви през 1982 г. в Транспортен университет „Тодор Каблешков“, гр. София. През 2006 г. завършва бакалавърска степен по Машиностроение със специализация по Транспортна техника и технологии, а през 2008 г. става магистър-инженер със специализация по Транспортен менеджмент и логистика от същия университет. От февруари 2003 г. до май 2007 г. е Управлятел на Лоджистик Сървисис Данубиус – клон България. След това, до януари 2010 г. е Изпълнителен директор на Лоджистик Сървисис Данубиус Румъния. От началото на 2010 г. досега е Главен изпълнителен директор на Ди Би Шенкер Рейл България ЕООД.

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

Мирослав Стефанов е Началник отдел „Логистика“ в „Овергаз Си Ен Джি“ АД. Постъпва на работа в Овергаз през 2007 г. Преди това е бил част от екипа на „Прокредит Банк България“ АД. От 2004 до 2005 г. работи в строителна фирма „Филто - С“ ООД като специалист в отдел „Снабдяване“. Мирослав Стефанов е бакалавър и магистър по „Стопанска логистика“, със специализация „Логистика и управление на Веригата на доставките“, магистър по „Икономика и организация на труда“ и задочен докторант към камегра „Стопанска логистика“ в „Университета за национално и световно стопанство“, гр. София. Преподава дисциплините „Стопанска логистика“ и „Логистични системи“ в същия университет.

Характерни черти и особености на логистиката във фасилити менеджмънта

Типичните фасилити мениджмънт услуги започват своето развитие в България основно след 2000 г.

Гоятието „фасилити мениджмънт“ набледе и се използва широко в българската стопанска практика в последните десетина години. Съществуват различни определения за фасилити мениджмънта. Основната част от тях акцентират върху осигуряването на комплекс от услуги по поддръжка на сградата в процеса на нейната експлоатация през целия жизнен цикъл на нейното съществуване.

Според „Центъра за фасилити мениджмънт“, фасилити мениджмънтът е „процес, в който организацията доставя поддръжщи спомагателни услуги за осигуряване на качествена среда в съответствие със стратегическите нужди“ [1]. „Британският институт по фасилити мениджмънт“ дава следното определение: „Фасилити мениджмънтът е интеграцията на процесите на поддръжка и развитие на съответните услуги в организацията, които подпома-

гат и подобряват ефективността на основните ѝ дейности“ [2].

Българската фасилити мениджмънт асоциация приема следната дефиниция за фасилити мениджмънт: „интеграция на процеси в рамките на една организация за предоставяне и развитие на договорени услуги, които служат за подпомагане и подобряване на ефективността на основната дейност на организацията“ [3].

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА □

© Publics

Предвид горепосочените определения, имаме достатъчно основания да определим фасилити мениджмънта като „управление на инфраструктурата на даден обект, който е въведен в експлоатация, през целия жизнен цикъл на неговото ползване чрез осигуряване на комплекс от услуги по поддръжка на обекта, съоръженията в него и оказване на специфични услуги за персонала при спазване на изискванията на нормативните актове и изискванията на ползвателите“.

В своята статия „Фасилити мениджмънт през 21. Век. Управление на офис технологии“ Kit Tuveson [4] отбележава, че фасилити мениджмънтът се осъществява в бакалии, автоМагазини, спортни комплекси, затвори, офис сгради, болници, хотели, магазини за търговия на дребно, и всички други обекти, генериращи приходи, както и в правителствените институции.

Класическият фасилити мениджмънт се зарежда в сре-

гата на 70-те и 80-те години в развитите страни. Неговото развитие е обусловено от редица фактори и тенденции, по-важните от които са [5]:

- Тенденцията на намаляване на разходите на компаниите от 70-те и 80-те години, която налага „аутсорсване“ на всички спомагателни дейности и услуги, които не са свързани пряко с формирането и постигането на основната ключова фирмена компетенция;
- Интеграцията на планирането и

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

© Publics

управлението на широк обхват от услуги – от строителството на сградите до всички услуги по тяхното функциониране, което осигурява погодряване на качеството на обслужване на наемателите или собствениците на сградата и способства за постигането на икономии от мащаба;

- Наблюдава се засилен интерес към обучение и квалификация в областта на фасилити мениджмънта;
- Развиват се публично-частните партньорства за осъществяването на крупни и мащабни проекти за управление, възстановяване и подобряване на качеството на националната инфраструктура на страните дава тласък за развитието на обществени фасилити услуги – например поддръжката на автомагистрали, летища, пристанищни комплекси и гр.

Типичните фасилити мениджмънт услуги започват своеото развитие в България основно след 2000 г. Причините за това могат да се търсят в следните основни направления:

- Развитието на строителния отрасъл;
- Промяната в структурата на предлагания строителен продукт – възприемането на нов тип асортиментна структура в строителния отрасъл (апартаменти от затворен тип, хотели, строителството на индустриални площи и логистични центрове), оказа благоприятно въздействие и е предпоставка за развитието на фасилити мениджмънт услугите;
- Навлизането на представителства на много чуждестранни фирми в България, които са се убедили в предимствата и използват „аутсорсинг“ услуги по фасилити мениджмънт в собствените си страни;

Същността на фасилити мениджмънта се състои в създаването на услуга или комплекс от услуги. Поради тази причина, за логистиката във фасилити мениджмънта са характерни особеностите на логистиката в сферата на услугите, а именно:

- Произвеждането на продукт има нематериален характер;
- Моментът на производство на продукта съвпада с момента на неговото потребление, т.е. той не може да се складира и препродава;
- Апесва дистрибуция на готовия продукт;
- Наблюдава се изключително входяща логистика.

Нека се спрем накратко на характерните особености на областите на логистични решения, както и на някои конкретни логистични дейности, свързани с тях:

- Закупуване – чисто физическа дейност по осигуряване

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

не на необходимите продукти (основно консумативи) за извършване на специализирани фасилити услуги. В тази дейност се включват:

- 1) Закупуването на специализирани ютилисти услуги – включва склоняването на договори и осъществяване на контрол върху изпълнението на услугите, свързани с потреблението на електро-, топлоенергия, природен газ и телекомуникации;
- 2) Закупуване на специализирани фасилити услуги – включва проучване на пазара, анализ, оценка, избор и осъществяване на контрол върху дейността на фирмата за специализирани услуги по почистване, охрана, текущи ремонти и отстраняване на повреди, озеленяване, дезинфекция, дезинсекция, дератизация и пр.;
- 3) Закупуване на специализирано оборудване – включва проучване на пазара, анализ, оценка, избор на доставчик, ръководене на доставката и техническата документация на специализираните акции;
- 4) Закупуване на офис оборудване и мебели – включва проучване на пазара, анализ, оценка, избор на доставчик и възлагане на поръчка за доставка на мебели, съобразно изискванията на клиента за ергономия на работните пространства, постигането на фирмена идентичност, запазване имиджа на компанията и пр.;
- 5) Закупуване на консумативи – почистващи препарати, хигиенни материали, консумативи за текуща поддръжка и ремонт (ел. крушки, щори, дюбели, винтове, болтове), канцеларски материали и пр.;
- 6) Управление на запасите – при традиционните компании за фасилити услуги, тази дейност се изчерпва с управление на незначителни количества запаси от консумативи (ел. крушки, брачи, пр. материали за ремонт), както и запас от резервно гориво за отопление и охлаждане на сградата;
- 7) Изготвяне на план – графи-

ци – извършват се следните фасилити дейности:

- а) Изготвяне на план – графици за сезонно почистване;
- б) Изготвяне на план – графици за основни ремонти на сградата и съоръженията;
- в) Изготвяне на план – графици за периодични ремонти на сградата и съоръженията;
- г) Изготвяне на план – график за преустройство на площадите, съобразно изискванията на клиентите;
- д) Изготвяне на план – графици за зареждане на обекта и пр.

■ Управление на транспор-

Класическият ФМ се заражда в средата на 70-те и 80-те години

та – включва всички дейности по осигуряване на регуларен и сигурен асансьорен, ваго, газо и електроприводен транспорт в сградата;

■ Складиране – тази дейност е свързана с осигуряване на помещения за складиране на консумативите за поддръжка на сградата, с осигуряване на подходящи стелажни системи за съхранение, с осигуряване на помещения за съхранение на офис обзавеждането, компютърната

техника, определянето на места за съхранение на битовите и офис отпадъци, както и места за разделно събиране на отпадъци, в т.ч. и опасни отпадъци като батерии и акумулятори;

■ Управление на информационно-комуникационните системи – например системите за противопожарна охрана и пожароизвестяване, аварийните планове на сградите и тяхното адекватно разполагане на видни и достатъчни места, осигуряване на светлинна сигнализация за аварийните изходи, процедури за пропусквателен режим и пр.;

■ Осигуряване на „обратна логистика“ – при управлението на битовите отпадъци, разпродажба на мебели и друго оборудване, както и при предаването на офис отпадъци за рециклиране;

■ Оптимизиране и управление на последователността за посещение на сервисните входове и рампи – изисква да се определят времената за посещение на автомобилите на фирмите за кетъринг, което не трябва да се извърши непосредствено след събирането на битовите отпадъци или след третирането на тревните площи за вредители, доставките на канцеларски материали, които не бива да се извършват в регламентираната обедна почивка на служителите и пр.;

Логистиката в различните сфери и отрасли се отличава с определени характерни черти и особености. Всичко това налага те да бъдат изучавани, за да може да бъдат правилно управлявани.

Мирослав СТЕФАНОВ

Литература

- [1] Alexander, K., „Facilities Management: Theory and Practice“, Taylor & Francis, 1996, chapter 1;
- [2] <http://www.bifm.org.uk/bifm/about/facilities> > available 21.07.2014. На практика института приема определянето на „Европейския комитет по стандартизация“;
- [3] <http://www.bgfma.bg/index.php> > available 21.07.2014.
- [4] Tuveson, Kit. „Facility Management in the 21st Century. Managing Office Technology“, May 1998;
- [5] По идей от <http://www.bifm.org.uk/bifm/about/facilities> > available 21.07.2014;

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

Споделеният автомобил

Ефективният метод за справяне с трафика

Големите задъръствания се превръщат в константен проблем за мегаполисите в глобален мащаб, а алтернативните методи за придвижване набират все по-голяма популярност. Необходимостта на градове като Мюнхен, Париж, Атина, Ню Йорк, Пекин и други световни индустриални, културни и туристически центрове от екологично-съобразен и гостъпен транспорт става

все по-голяма. Според Китайската асоциация на автомобилните производители (CAAM), броят на право способните граждани, имащи право да управляват МПС в Китай, ще достигне космическите 1 000 000 през следващите 10 години. В Ню Йорк находчиви предприемачи реализират бизнес идеята си за доставки на документи, храна и други товари до 5 кг с велосипеди. По този начин бързо и ефективно се преодоляват километричните опаш-

ки от автомобили, а и поддръжката на колело е значително по-евтина от тази на мотоциклет, автомобил или друго превозно средство.

От няколко години в България все по-популярен е т.нр. „carpool“ (от англ.) или „споделяне на превоза“. Целта на алтернативния транспорт е намаляването на вредните емисии във въздуха, облекчаване на трафика и най-вече споделени транспортни разходи.

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

© Fizscy, flickr

Идеята на „carpool“ е постигането на споразумение между шофьор на дадено превозно средство и пътници, които имат сходна дестинация. Има различни начини хората да се съберат да пътуват заедно. В страната ни най-популярен е автостопът, но това далеч не е единственият и най-сигурен начин. В някои страни автостопът е забранен поради големия риск, който носи този начин на пътуване. Разпространен и често срещан

От няколко години в България все по-популярен е т.н.р. „carpool“

та криза от 1973 г. По това време едни от първите споделяни автомобили били ванове на работници от автомобилния строителен гигант „Chrysler Group LLC“.

Един нов начин за споделено пътуване е намирането на спътници с помощта на информационни мрежи. Първоначално този метод възниква под формата на телефонна услуга или стени с картички по обществени места. С времето всичко се пренася в интернет и днес могат да се намерят множество сайтове, които предлагат такива услуги. В страни като Германия, където тези мрежи са по-разпространени, има по няколко различни сайта, което вогу да улеснява-

не на комуникацията между желаещите да ползват услугата. България също може да се похвали с такива сайтове, където доста хора вече уреждат успешно транспортни ангажименти помежду си.

Много компании и институции в световен мащаб промотират „карпуул“ до работното място, предоставяйки на служителите си ванове или друг тип автомобили с цел превозване на по-голям брой хора до работните им места.

В страни като САЩ, Австралия и Нова Зеландия местните власти, отговарящи за транспорта, са създали специални ленти за движение, използвани в час пик, наречени HOV Lane (high-occupancy vehicle lane, carpool lane, diamond lane или transit lane). За да се възползвате от специалната лента за движение

© U.S. National Archives and Records Administration

необходимото условие е да има минимум трима пътници в колата.

Споделянето на превоза в градски условия е универсален и удобен метод за намаляване на разходите за транспорт, намиране на нови приятели и приятно прекарано време, когато се намирате в ежедневните задръствания, на път или на връщане от работа. Не бива да пренебрегваме и грижата за околната среда, защото използвайки метода на „карпуул“, ние спомагаме за по-малко изгорели автомобилни газове и опазването на чистия въздух. Промяната за по-добро трябва да започне от самите нас.

Петър КОВАЧЕВ

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА

© Ютилитис

Приказка за коня и каруцата в енергийната верига

За индустриалната политика и пада на напрежение по Веригата за снабдяване в енергетиката

Поговорката за „каруцата пред коня“ може да бъде приложена до голяма степен по отношение на енергетиката и индустрията в България. Вече повече от десетилетие държавната политика и ключови институции разглеждат енергийния сектор от грешния край на Веригата на добавената стойност – строежа на нови електроенергийни мощности. Вместо да вникнат в крайното енергийно потребление, голяма част от което се заема от промишлеността. Има ли конфликт енергетика-индустрия и как може да интегрираме по-добре производствения сектор във Веригата на добавената стойност на електроенергийния и газовия сектор?

Енергийни баланси

Тежка тенденция от последните години, особено след началото на глобалната икономическа криза през 2008 г., е намаляването на индустриалното потребление на енергия и в частност на електроенергия от индустрията в България. Предизвикателството се засилва и от високата въглеродна и енергийна интензивност на индустрията – според някои данни, най-висока в ЕС.

Прегледът на националните енергийни баланси трябва да започне с анализ на конкурентните предимства в българската индустрия. Разработването на енергийна стратегия, без тя да стъпва на икономическа (или още по-точно – индустриска) стратегия е безсмислено. Само така, а не чрез просто екстраполиране, може да се направи точна оценка на бъдещите енергийни потребности в България – както по години, така и по видове енергийни ресурси.

Електроенергиен пазар

Индустрията е пренебрежната и по отношение на либерализирания пазар на електроенергия в България. Тази година, през септември, се навършват 10 години от първата сделка по свободно-договорени цени между „Юникор мег“ (сега – „Аурубис България“) и АЕЦ „Козлодуй“. Въпреки множеството промени в

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ И ЛОГИСТИКА □

законодателството, които успяха да увеличат участниците в пазара до над 3 хиляди потребители, същността на либерализирания сегмент оттогава досега не се е променила много – все още сделките са само по двустранни договори, електроенергийната борса не е заработила, а на големите индустриални потребители не е разрешено да предлагат балансиращи услуги от типа "demand response".

Все още е налично кръстосано субсидиране, за индустрията няма превъоренции по отношение заплащането на пълните разходи за насыряване на когенерации и зелена енергия (за разлика от други страни в ЕС), а единствените изгодни източници на електроенергия са държавните АЕЦ „Козлодуй“ и ТЕЦ „Марица изток 2“. Несигурността не позволява и сключването на дългосрочни договори – но не между централни и обществения доставчик, а между търговци и потребители по свободни цени. Това допълнително създава напрежение както сред големите енергийни потребители, така и сред търговците на електроенергия.

Балансиране на политиките

Необходимо е балансиране на интересите на всички участници в енергийния вертикал – не може да се постигнат устойчиви решения чрез палиативни мерки, които създават напрежение между различни части от веригата на стойността. Енергийната политика не е игра с нулеца сума, а трябва да предлага

енергийно и водно регулиране, в секторните министерства и в държавните енергийни компании чрез съвременни обучителни програми в България и навън, с помощта на водещи световни енергийни експерти. В рамките на администрацията балансът може да бъде подобрен и чрез отдаленето на министерствата за икономика и енергетиката, за да избегнем постоянния „конфликт на интереси“ между гвата ресора.

И накрая, но не по важност – необходимо е интегрирането на индустриалните предприятия в процеса на вземане на решения в енергетиката: от промените в подзаконовите нормативни актове, свързани с либерализацията на пазара, до инвестиционните решения за изграждането на нови мощности. Ако основният клиент на базовите енергийни мощности е базовата индустрия, тя трябва да участва в тези процеси. Клиентът винаги има право, особено ако купува на евро.

Атанас ГЕОРГИЕВ

Енергийната политика не е игра с нулеца сума

“win-win” решения. И колкото и да е трудно, тези решения трябва да се вземат прозрачно, на една маса, а не чрез поединично договаряне със силния на деня.

Много важна част от решението, често пренебрегвана, е укрепването на административния капацитет в Държавната комисия за

Economics & Management in Infrastructure, Energy & Utilities

Десет години магистърска програма по икономика и мениджмънт в инфраструктурата, енергетиката и комуналните услуги в Стопанския факултет на Софийския университет

Проф. д-р инж. Цоло Вутов, управител на Геотехмин и проф. д-р инж. Георги Чобанов в разговор при даването на нова учебно-изследователска лаборатория за магистърската програма на Стопанския факултет през 2008 г.

Десета поредна година Стопанският факултет на Софийския университет приема студенти в магистърската програма „Икономика и мениджмънт в инфраструктурата, енергетиката и комуналните услуги“. За едно десетилетие са подгответи над 200 високвалифицирани магистри и докторанти в тази стратегическа за страната ни област. Те намират отличен прием и правят успешни кариери в институциите и компаниите от публичния и частен сектори в страната и чужбина. Наред със специализациите „Енергийни пазари и услуги“ и „Фасилити мениджмънт и услуги“, през последните пет години се предлага обучение и по специализацията „Управление на веригата на доставки и логистика“. Приемът за обучение в магистърската програма се провежда в началото на месец септември. Допълнителна информация може да намерите в уебстраницата на Стопанския факултет www.uni-sofia.bg/feba

АНАЛИЗИ

Географски портрет на кълстер Средногорие

Александър Сарафов е доцент по Биогеография и География на почвите към СУ „Св. Климент Охридски“, като осъществява научна дейност и провежда занятия със студенти. Доц. Сарафов е ръководител на национални и международни научни проекти, както и на учебни и производствени практики. Сред научните му публикации са глави от монографии, статии и доклади, както и учебници и учебни пособия.

В най-широк геоложки смисъл, Средногорието е обособена структурна зона с начало на територията на Сърбия и с продължение през Черно море в Понтийските планини. Морфотектонската зона е ограничена от Задбалканския разлом от север и от дълбочинния, наричан Маришки шев, от юг. Включва планините и котловините между Балканската и Родопската зони. От природо-географска гледна точка е планинска Верига с по-тесен пространствен обхват, обозначаван като

Средна гора (Ихтиманска, Същинска и Сърнена). В социално-икономически смисъл, понятието Средногорие е използвано за наименование на едва тринайсетгодишно административно съществуване на селище с такова име. Днес, името все повече придобива популярност като модерна промишлено-териториална организационна форма. В административно отношение това са землищата на общностите Антон, Златица, Копривщица, Мирково, Панагюрище, Пирдоп, Стрелча, Чавдар и Челопеч. Общо в тях върху 1.5% от националната територия живеят 0.7% от населението. Това е безспорен белег за относително по-ниска демографска гъстота спрямо средните стойности за страната. (фиг.1).

Западната централна част от средищната българска планина, именувана от славянското разбиране за гора, ведно с прилежащите котловини се включват в териториалния обхват на индустриталния кълстер Средногорие. Най-източната от западните, високи задбалкански котловини – Златишко-Пирдинската, е от север. Вътрешнопланиските Панагюрска и Стрелчанска са разположени в южните полегати склонове на Средна гора,

а Копривщенската на изток в по-речието на Тополница. Реката премича през териториите на шест от членуващи в сърдечнието северни общини и в западната част от Панагюрската община. Другата голяма река – Луда Яна, с притоците си Стрелчанска, Панагюрска и Банска, отводняват полегатите южни склонове. Подобно на централните страпланински и родопски части, същинските средногорски, от пролома на Тополница до Връх Богдан, са най-импозантни, монолитни и масивни.

Административните общински граници очертават териториалния обхват с изключение на медодобивния открит рудник „Елаците“ на север от Стара планина в пределите на община Етрополе. Северната граница, западно и източно от Златишкия проход (другото име да забравим, предвид превода от турски*), следи билото на Стара планина. Началото ѝ е в подножието на вр. Звездец, западно от Етрополския проход, свързващ селата Стъргел и Бойкобец. Билният вододел с исърско-то поречие пресича върховете Баба и съседния, Мара гидия (по-висок с 2.4 м.) – най-високият в Етрополска планина. След Челопешка баба и Мургана достига прохода. На из-

© Publics

тот от Свищи плас вододелът е с Витуското поречие, оградено от Върховете Косица, Паскал, Кармала, Темевенска баба и е най-високият в тази част (2070.3 м.) на Златишко-Темевенска планина. Сегловината наг изворите на Въртопна (зашитена местност, съхранявща вековна букова гора) е най-източната точка по билната линия.

Около старопланинските Върхове формациите на Сибирската хвойна (*Junipereta sibiricae*) В съчетание с други храстови, производни формации като тези на Балканския зановец (*Chamaecytiseta absinthioides*), черната (*Vaccinieta myrtillii*), червената (*Vaccinieta vitis-idaeae*) и синята боровинка (*Vaccinieta uliginosi*) образуват съобщества с възраст по-вече от сто години. На юг границата слизе до котловинния праг Козница и след като пресече средното течение на Чумина река, нализа в Средна гора. Тук поясът от букови гори образува незатворен ареал по старопланинските склонове и билото на Средна гора.

По вододелната линия с поречието на Стряма границата изкачва най-високия връх на Същинска Средна гора (Богдан – 1603.6 м.). След връх Лома-

ка през Барикагите до вр. Спънка (1213.7 м.) тя отделя поречието на р. Пъсъчник. От вр. Вълк (1249.9 м.) слизе на 611.9 м. при Стрелешка могила, заобикаля по източната ограда Стрелчанска котловина и достига северното подножие на Овчите хълмове.

Южната граница следи близо до четиристотин метровия хоризонтал най-южни-

те полегати склонове на Средна гора и ограничава Пазарджишкото поле и ареала на алувиални (*Dystric Fluvisols*) и алувиално-ливадни почви (*Eutric Fluvisols*). След това отново нализа в хълмистия пояс, следвайки билото на Елшишки рид (вододел между левите притоци на Тополница и десните на Банска Луда Яна). След вр. Истрийска чукара (893.6 м) последователно пресича яз. Тополница и р. Мътивир. Нализа в Белишка дял на Ихтиманска Средна гора и през вр. Букова могила (1107.0 м) минава източно от село Белица като доближава най-високия връх в тази част – вр. Голяма Икуна. Приема приблизително меридионалната посока по линия, разделяща Черноморския от Егейския хидрогеографски регион. Единствено в землищата на селата Брестака, Смолско и Байлово административната граница не съвпада с природната. Появява се отново буковият пояс, разполочсан от долината на р. Тополница при с. Петрич. Продължава в съвръзвания рид Гълъбец, смесен с Мизийски бук (*Fagus sylvatica ssp. Moesia*) и Обикновен габър (*Carpinus betulus*). Описваната граница завършва в най-западната точка на Главния балкански вододел по старопланинското било – вр. Звездец (1655.0 м.).

АНАЛИЗИ

В този обхват според физикогеографска регионализация от 2002 година (Ст. Велев и кол., География на България) се включват три областни и три побобластни единици (фигура 2 – III2, IV1 и V3). Южният макро склон на главната Старопланинска Верига, Златишко-Пирдопската котловина, изразителният грабен между праговете Гъльбец и Козница и блоковият строеж на Същинска средна гора оформят характерен за територията планинско-котловинен релеф. Трите единици са определени за еднорангови само в районирането на Иванов (1968). Другите автопри са включват като част от планинска и преходна област, чието начало е българо-сръбската граница на запад, а краят е до Горнотракийско-Бургаската и Източнородопско-Страндженската единици на изток.

Контрастният планинско-долинен, вътрешнокотловинен и хълмист релеф трансформира въздействието на атмосферната циркулация и слънчевата радиация като разнообразява термичните условия в разглежданата територия. Планинският влажен регион е с най-малка площ, развит единствено по старопланинското било над 1600 м. н.в. Планинската разновидност на умерено-континенталния климат се определя от късите температурни ампли-

туги и изместването към август на най-високите температурни стойности. Максималните валежни суми са летни. Ареалите на планинско-ливадните почви не са големи и прекъснати. Съдържанието на хумус от 10 до 15 % и профилните дълбочини от 40 до 50 см ги определят като Haplic Umbrosols.

Нископланинският и котловинен слабо влажен регион обхваща останалата по-голяма част от територията. Годишните валежни суми са от 1000 mm до около 600 mm. Разликите в температурите между ниските и високите части са малки през зимата и по-изразителни през лятото. Обезлесените средногорски склонове улесняват затоплянето през топлото полугодие и преохлаждането на почвата през студеното полугодие. В относително най-затворената Панагюрската котловина през зимния сезон проявата на температурни инверсионни състояния предизвиква понижения до минус 25°C. Тъмноцветните планинско-горски почви (Humic Cambisols) тук са единствено развити в Панагюрско и Стрелчанско, където заемат под 10% от площта на землищата. Диагностицирани са и в малки ареали под Черен бор (*Pinus nigra*) и Обикновена ела (*Abies alba*) около прехода между горната граница на гората и алпийските час-

ти в Стара планина. По-разпространени са развитите под широколистна растителност светло-кафявите почви (Eutric Cambisols) в сравнение с тъмно-кафявите (Distric Cambisols), развити под смесена растителност. По-светлите са по сухите, слънчево експонирани склонове, за разлика от по-тъмните в сенчести експозиции. Значителната част от изследваната територия (около 41%) се заема от силно излужени до слабо оподзолени канелени горски почви (Albic Luvisols). Върху тях е развита преходна мезофитна и ксеромезофитна растителност на габърово-горуновия пояс, зониран под буковия.

Горските площи са преобладаващи, а селскостопанските представляват 41% от общия поземлен фонд (1.68 млн. gka). Според балансовите данни за територията**, инфраструктурата заема 4.1%, а обхвата на урбанизираните територии съставлява 2.5%. Водните площи са по-малко от 1%. Най-малка е площта на териториите за добив, без да се отчитат тези от община Етрополе.

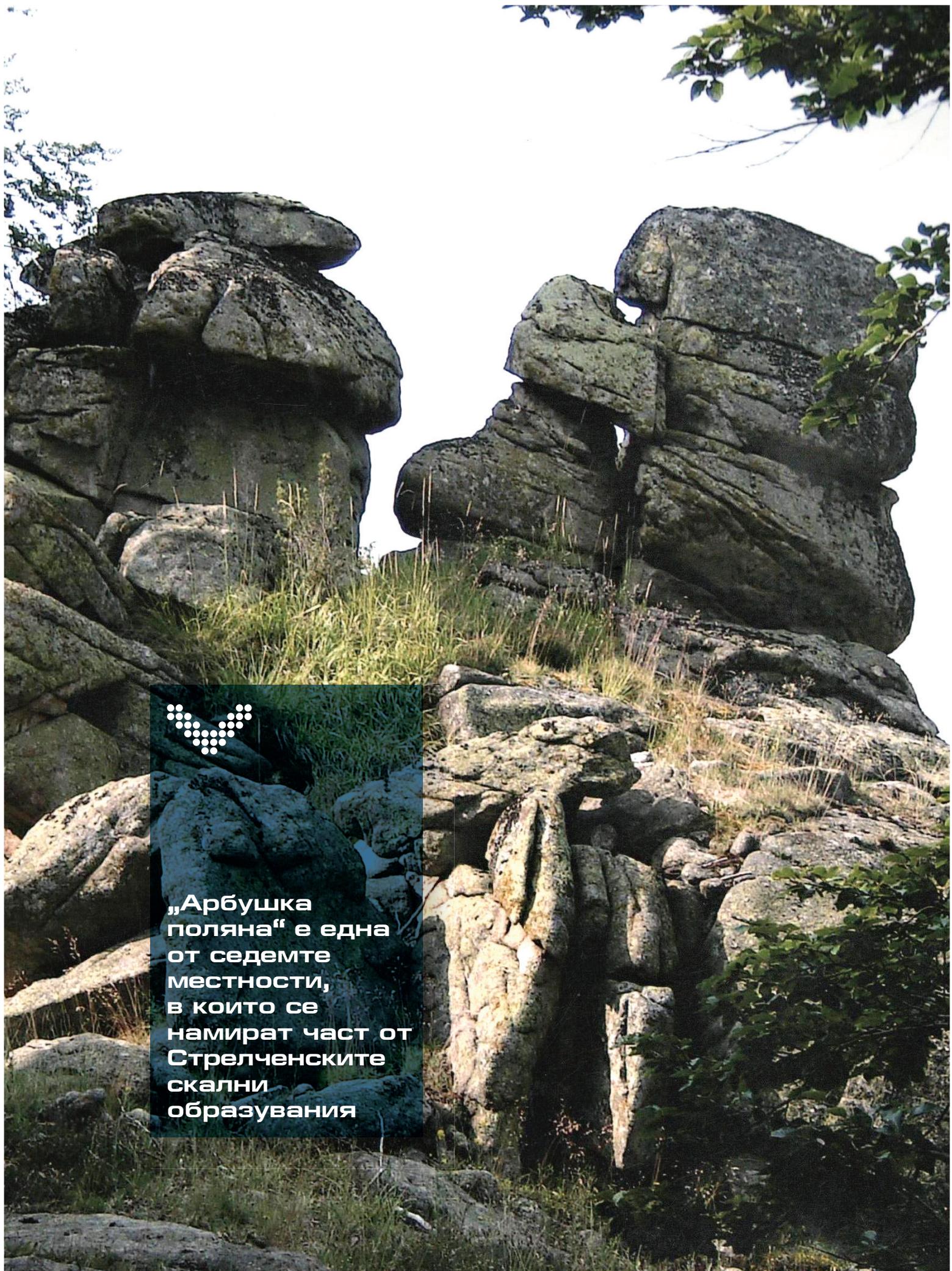
Сред безспорните богатства на региона са горските ресурси (близо 2.3% от площите на България, заети с гори), запасите на медни руди (над 1/2 от националните), минералните извори и антропогенните туристически ресурси. Това показва известна конфликтност в приоритетите на досегашното обществено развитие, като възглочен план все повече изпъква туристическият, а не индустриският потенциал. Очевидна е необходимостта от разработване на адекватна стратегия за постигнудиствано устойчиво развитие, съобразено с комплексната му ресурсна оценка.

* от Кашана, кашан, на тур. *кашан*, място, където добитък спира да пикае, Заимов, Й., Български водопис, т.2, изд. Фабер, 2012, стр. 81

** Последните официално публикувани данни за баланс на територията по общини са от 2005 г.

2,5%

е делът на урбанизираните територии в Средногорието, а инфраструктурата заема 4.1% от общата площ

„Арбушка поляна“ е една от седемте местности, в които се намират част от Стрелченските скални образувания

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

www.eufunds.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика“ 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Проект: K-02-18/09.01.2013 г. (BG161PO003-2.4.01-0029-C0001), „Укрепване на административното тяло и популяризиране на „Средногорие Мед Индустрисал Кълстър“ се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез „Европейски фонд за регионално развитие“ и от националния бюджет на Република България.

Операция 2.4.1: Насърчаване на бизнес кооперирането и кълстърите

**Параклисът
„Св. Равноапостоли
Константин и
Елена“ край
Мирково е
изграден през
2006 г. от
„Елаците-Мед“ АД**

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение „Средногорие мед индустрисал кълстър“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.